وسله والو ترهګرو په فراه کې د نجونو ۲ ښوونځي ویجاړ کړي

د فراه ولایت چارواکي او ولسي استازي وايي چې نامعلومو وسله والو د دغه ولایت د مرکز په لمنو کې د نجونو دوه ښوونځي ویجاړ کړل. د فراه د ولایتي شورا رییس شاه محمود نعیمي رسنیو ته وویل: د نجونو یوه لیسه د دوشنبې په شپه د مرکز فراه په لمنه کې په بمونو والوزول شوه. نعیمي وايي چې د دې لیسې مدیرې ته مخکې تر مخکې خبرداری ورکړای شوی و. د فراه د ولایتي شورا یو غړي دادالله قانع وویل چې ویجاړه شوې لیسه د ولایت له مرکزه نږدې ۲۰ کیلومتره لرې وه. تر دې یوه شپه وړاندې د فراه ولایت د مرکز په لمنه کې د نجونو یو بل ښوونځی د نامعلومو وسله والو له لورې ویجاړ شوی و. د فراه ولایتي چارواکي او د سیمې اوسېدونکي باور لري چې دواړه ښوونځي طالبانو ویجاړ کړي دي، خو طالبانو د دغو حملو مسوولیت په غاړه نه دی اخیستی. طالبانو په تېرو کلونو کې بې شمېره ښوونځي ویجاړ کړي، خو په وروستیو څو کلونو کې یې د ښوونځیو د ویجاړولو مسوولیت په غاړه نه اخلي او حتی تر لومړیو ۷ مخ

Ketabton.com

...ې د سیلابونو د زیانونو د مخنیوي لارښوونې وکړي

...ستیو سیلابونو په اړه وویل: د تولو حلقو غوښتنه ده چې د کابل سیند حریم باید مشخص او له غاصبینو واخیستل شي

...ې پلان نه اړتیا ده او ټولې اړوندې اداري دې په همغږۍ پر دغه پلان کار وکړي، چې په شپږو میاشتو کې د کابل په سیند کې محسوس تغییر رامنځته شي

...ېست د ... اره غوښتنه ورم ماښام په ارګ کې جوړه ... هغوی سره د حکومت د تعدي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرمقاله

د دوحې د غونډې لپاره دې ټولې پلمې ختمې شي!

سره له دې، چې افغان ملت او نړیوالې ټولنې د سولې لپاره د افغان حکومت او طالب ډلې د مرکچي پلاوي ترمنځ د تیاریو هرکلی کړی، خو یو شمېر اخلالګرو ټکي او تخریبي کړۍ هڅې کوي، چې د سولې لپاره دا مهم، برخلیک ټاکونکی او وروستی ګام هم له ننګونو سره مخ کړي، دا کړۍ په کور د ننه او بهر فعالې دي او د خپلو ناوړو موخو د دوام لپاره ډېر ترخه تبلیغات کوي او د خلکو ذهنونه او فکرونه خرابوي، چې دا خپله د بشري حقونو نقض دی؛ دلته په کابل کې یو شمېر کړۍ پر ځای د دې، چې د سولې لپاره د وروستیو پرمختګونو ننګه او ملاتړ وکړي، له بده مرغه، چې د سولې هڅې تخریبوي او له خپلې ختمې داسې استدلالونه راباسي، چې په بېکاره توګه د سولې په مخ کې خنډونه را ولاړوي او ان د طالب له ادرسه بېلابېلې پلمې مطرح کوي، حال دا چې ان طالب ډله هم پرې خبره نه ده؟! دغه راز یو شمېر ډلې ټپلې هم هڅې کوي، چې د سولې لپاره وروستي پرمختګونه ناڅېده وګڼي او پر داسې کړنو لاس پورې کړي، چې د ملت پام ځانې خوا ته وګرځوي؟ له همدې امله په هېواد کې جګړه روانه ده او دا تبلیغات له ملي ارزښتونو او د ملت له غوښتنو سره په ټکر کې دي او د دښمن په ګټه دي؛ اوس دا وخت رارسېدلی، چې د سولې لپاره په ټول وس هڅې وشي، یوازې حکومت او طالبان نه، بلکې په دې ټولنه کې هر وګړی او فرد باید د سولې لپاره کار وکړي ځکه چې دا یې ملي، دیني او اخلاقي دنده ده؛ دا چې د سولې د خبرو لپاره ډلې غوره شوې او په پام کې ده، چې په دوحه کې له طالبانو سره افغاني پلاوی د سولې خبرو ته کېني، نو اړینه ده، چې د دې غونډې د نېو پایلو لپاره هڅې وشي، نه دا چې دا هڅې یا هم تخریب شي او په ملت کې ناهیلي را پورته کولو ته نوره هم لمن ووهل شي. ځنو چې د سولې لپاره تیاری لا هم وروستي پړاو ته نه دی رسېدلی او ستونزې به په کې وي، دې ته په کتو سره د ملت استازي، د رسنیو مسوولین، د مدني ټولنې فعالین او په ټولنه کې د ملت خلک باید دا ستونزې په ګوته کړي او د حل لاره یې وړاندې کړي، نه دا چې د حکومت پر تصامیمو وخاندي او هغه فرمایشي وګڼي، داسې نه ده، بلکې د سولې لپاره د مشورتي غونډې لېست هم له بېلابېلو اړخونو څخه په ډېر دقت جوړ شوی او د هرې ډلې کسان په کې له ورایه ښکاري، په تېره بیا د ښځو، ځوانانو او یا سیاسي ډلو ونډه په کې غوښتل شوې ده، په هغه لېست کې پر دولتي چارواکو سربېره، د اپوزیسیون غړي، د مدني ټولنې استازي، ښځې او د رسنیو استازي هم شامل دي. دا لېست په ښایي اوږد وي، خو پرې فکر کول هم ممکن دی، چې د دې ډلې له زړه ډله ډله وټاکل شي او بیا قطر ته ولېږل شي، چې د طالب ډلې له کسانو سره کېني او د سولې خبرې ور سره وکړي، افغان حکومت د دوحې غونډې ته ۲۵۰ استازي ټاکلي دي، دا ډېر اوږد لېست هم دی، چې په یو وخت یې تګ او راتګ او یا یې هلته د ځای ځایګي او لګښتونو په اړه باید له سره فکر وشي، په دې طالب ډلې هم نیوکې کړې دي، خو د دغه شان غونډو لپاره قطر مخکې هوکړه کړې چې د سولې د خبرو لپاره هغوی ۲۰۰ کسیز پلاوی هم منلی شي، نو بیا ستونزه نشته. دلته یوه خبره ډېره مهمه ده، چې د طالب استازیو په اړه هم پوره څېړنه وشي، چې هغوی په ریښتیني توګه سوله غواړي او یا د دښمن تقویه کسان دي، ځکه پر طالب ډله د دښمن پوره تسلط دی او هغوی خپل اهداف پرې پلیوي، کټ مټ لکه تېر کال د مسکو او متحده اماراتو په غونډو کې، ځکه د سولې لپاره دا مهم ګام دی او دا لومړی وار دی چې وسله وال طالبان په غیرمستقیمه توګه د افغان حکومت له استازو سره لیده کاته منلي دي. افغان ملت د دې هڅو د زړه له تله هرکلی کوي او دا په نېک فال نیسي.

په اسلام او افغانستان کې د مشورې (جرګې) ارزښتونه

تاریخ کې جرګه اوږده مخینه لري، دا که زمونږ د پښتنو تاریخ وي یا هم د نورو قومونو. تر اسلام مخکې عربو د جرګو لپاره د ((دار الندوه)) په نوم یو ځای درلود چې هلته به یې د مهمو ټولنیزو مسلو په اړه مشرانو بحثونه کول

اسلام نه یوازې دا اصل همداسې وساته، بلکې الله تبارک وتعالی په قران پاک کې د مسلمانانو یو صفت همدا وباله چې ((د مهمو ټولنیزو چارو په اړه خپلمنځي مشورې کوي (وامرهم شوری بینهم))) [الشوری ۳۸] همدارنګه قران کریم رسول الله ص ته امر وکړ چې په چارو کې له اصحابو سره مشوره کوه (وشاورهم في الامر) [آل عمران ۱۵۹]

رسول الله ص هم په دې امر عمل کاوه او د مهمو چارو په اړه یې له اصحابو سره مشورې کولې کله چې د احد غزا ته مشرکانو تیاری کاوه او رسول الله یې په اړه خبر شو، نو له اصحابو سره یې مشوره وکړه چې زمونږ دفاعي اقدام به څه وي؟ تر مشورې وروسته یې د وتلو پرېکړه وکړه، بخاري په کتاب المغازي کې په دې اړه مهم لاسوندونه راوړي دي

همداشان د خندق د غزا په اړه مشهور روایت دی چې رسول الله ص د خبر له ترلاسه کولو وروسته د

مشرانو اصحابو یوه جرګه وغوښته او په دې اړه یې مشوره ترې طلب کړه مشهور صحابي سلمان فارسي (رض) پیغمبر علیه السلام ته د خندق کېنلو مشوره ورکړه چې له همدې امله دا غزا د خندق په نوم یاده شوه بخاري شریف کتاب المغازي

پر همدې اصولو مسلمانانو د تاریخ په اوږدو کې عمل کاوه او زمونږ د پښتنو په تاریخ کې تر اسلام مخکې هم موږ جرګې او مرکې درلودلې او د ډېرو مهمو پرېکړو په اړه زمونږ ولسونو له ډېرې لرغونې دورې څخه مشورتي جرګې درلودلې د انسانانو په اجتماعي ژوند کې دا ډېر مهم پرمختګ دی، په دې ډول انسانان د وینې تویونو مخه نیسي؛ جنګ ختموي؛ بلکې په همدې جرګو د اجتماعي ژوند لپاره خپل اصول غوره کول چې په سیمه ییزه کچه به یې د قانون حیثیت درلود او خلکو ترې سرغړونه نه شوای کولای، د اسلام له راتلو سره جرګې له تاریخي او کلتوري بعدونو سره دیني جنبه هم پیدا کړه چې د خلکو په عقیدو او ایمانو کې یې ځای ومونډ

زمونږ د هېواد په مهمو مسئلو کې هر وخت واکمنو د ولس استازي راغوښتي او د ډېرو مهمو چارو په اړه یې د ولس رایه غوښتې ده، لکه څنګه چې دولت پر ولس باور کړی او د چارو په اړه یې د هغوی مشورو او پرېکړو ته لبیک ویلی دی، همدارنګه ولسونو هم هر مهال د دولت غوښتنې ته لبیک ویلی او په سختو حالاتو کې تل د خپل نظام تر څنګ درېدلي او د هر هغه څه په وړاندې یې یو صف جوړ کړی چې زمونږ ملت او وطن یې ګواښلی.

د حکومت له لورې داخل د سولې مشورتي جرګه ډېر مهم وخت غوښتل شوې ده، زمونږ په هېواد کې څوارا اوږدې جګړې زمونږ ټول مادي او معنوي ارزښتونه را څخه وتړل، د دې بدمرغه جنګ د مخنیوي لپاره په داسې حساس وخت کې د حکومت او ولس یوه خوله کېدل ډېر مهم دي چې په ګډه د دغه تپل شوي جنګ په وړاندې ودرېږي او نور یې د دوام ټولې مجوزه لارې وتړي او د ټولې نړۍ پر وړاندې د ولس استازي دا پیغ مخامخ بدرګه کړي چې نور ګاونډیان پوه شي چې نور یې دلته د

ز. افغان

جنګونو جادو کار نه ورکوي او افغان ولس په هر حال د سولې لپاره سره راغونډ شوي، چې خپل وطن ته به هرو مرو هغه سوله راولي چې د هغوی ملي ګټې او ټول ارزښتونه پکې خوندي وي، نه هغه سوله چې زمونږ لپاره یې نور غواړي او هدف یې دادی چې د دغه ویجاړي ولس سرنوشت هغوی ورته وټاکي لکه مخکې چې یې دا کار کړی و؛

حکومت دا کال ((د سولې کال)) اعلام کړی، په دې وجه له خپلو ټولو امکاناتو په ګټې اخیستنې هڅه کوي چې دغه هدف ته ځان ورسوي دا ډېر سخت او ګران کار دی، ځکه چې په دې کې د ځینو ګاونډي هېوادونو او داخلي مافیایي غلو تاوان دی، خو حکومت خپل ولس ته زمینه ورکړې چې دغه ستر مرام ته به یې رسوي، له دې امله یې د سترې جرګې پرېکړه کړې چې د افغان ولس نمایندګان د ټولو داخلي او خارجي مخالفو په وړاندې خپل اوسپینیزه هوډ څرګند کړي او په دې ډول دواړه په ګډه د سولې لپاره داسې ګام واخلي؛ چې نه یې د سولې داخلي مخالفینو سوچ کړی وي او نه خارجي!

د سولې د خبرو شپږم پړاو برخلیک ټاکونکی دی

د افغانستان د سولې د بهیرونو د پاکستان، روسیې او ایران په څېر دافغانستان په کورنیو چارو کې د سیمې او نړۍ د مرغو، مخربو او نړۍ کوونکو هېوادونو او داسې نورو رېباکګرو، ښکېلاکګرو او یواکګرو ځواکونو له ډېرو بې شرمانه او ملېوحانه لاسوهنو، شومو توطیو او لمسونو سره سره دجمهوررییس محمد اشرف غني په مشرۍ دافغانستان د حکومت سوله ییزو هڅو نړۍ او نه ستړې کېدونکو هلوځلو او دافغانستان، پاکستان او روسیې په ګډون سیمې او نړۍ هېوادونو ته دافغانستان دسولې په اړه د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د ځانګړي استازي زلمي خلیلزاد د زیاتو پرله پسې سفرونو او دافغانستان دسولې په اړه دیالنو

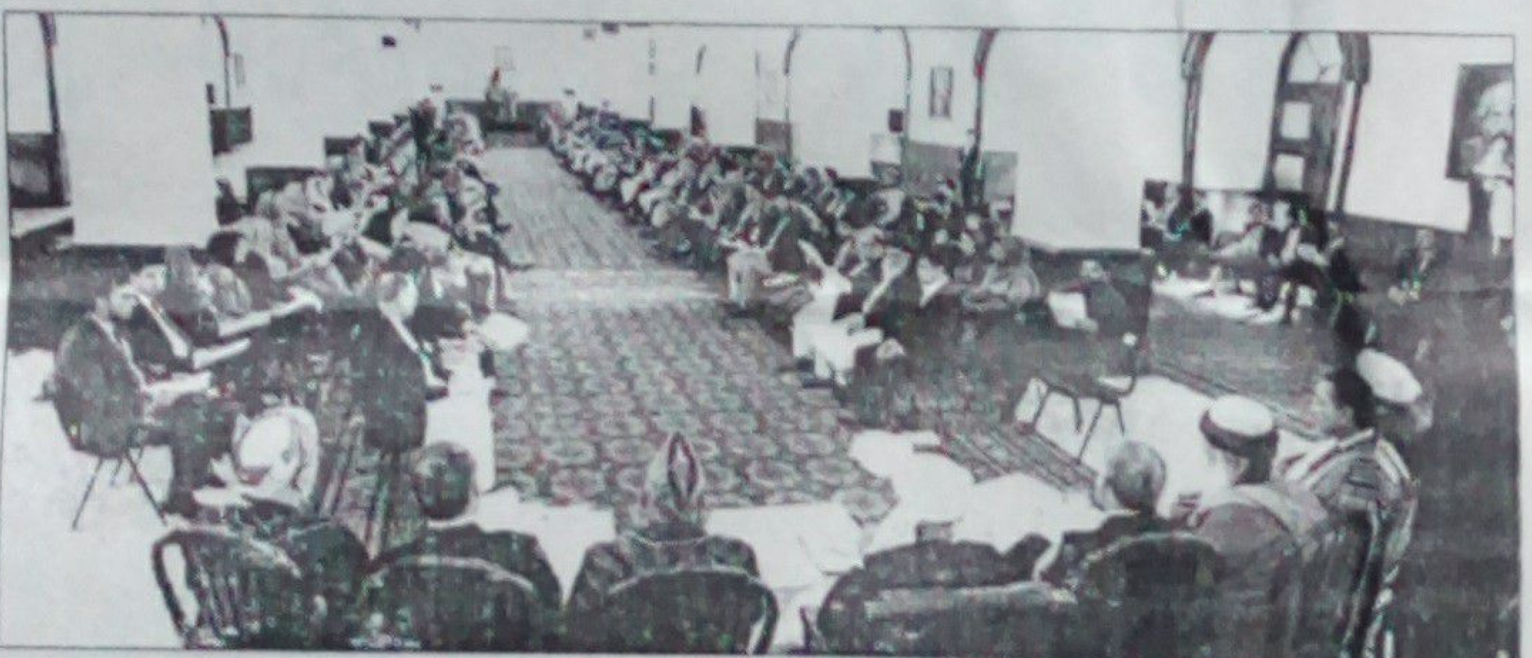

هېوادونو له چارواکو سره دخلیلزاد دوامدارو خبرو وکړای شول چې د اپریل میاشتې پر ۱۹ مه، شلمه او یوویشتمه نېټه د قطر په پلازمینه دوحه کې دافغانستان دحکومت د استازو په ګډون د هېواد د سیاسیونو، د مدني ټولنو د فعالانو، ښځو او ځوانانو په ګډون دوه سوه پنځوس کسیز پلاوي او د طالبانو شپېته کسیز پلاوي ته دافغان سولې دخبرو شپږم برخلیک ټاکونکي پړاو ته لاره هواره کړه او له دې لارې به انشاالله دکلونو کلونو دجګړه ځپلو او دسولې د ارمانجنو افغانانو دیوې سترې غوښتنې په توګه په هېواد کې دتلپاتې، ریښتینې، ټینګې او سراسري سولې دیوه دتل لپاره پرځلېدو راتګ او پر افغانستان به د څه دپاسه څلوېښت کلنو تپل شویو خونړیو غمیزو، ناخوالو او ناخوښو ته دپای ټکی کېږدي چې په پایله کې به یې

شاولي قرار شیواري

دکلونو کلونو جګړه ځپلي ږېړېدلي، کړېدلي او خوږېدلي افغانان د فقر، بېکارۍ، ګډوالۍ او بې کورۍ په څېر د زیاتو بدمرغیو او بې شمېره ستونزو له ګیالو خوندي شي او په ارامه به خپله ساه کاږي ژوندونه وایي، چې په قطر کې د امریکا او طالبانو پلاویو ترمنځ د سولې خبرو په تېر پنځم پړاو کې له افغانستانه د امریکا په مشرۍ نړیوالو ټولنې دبهرنیو ځواکونو د وتلو او دغه راز د امریکا او دهغې د متحدینو پرضد ترهګرو پر ځالو دافغانستان ځمکې نه بدلولو په اړه هوکړې وشوې، خو لا تراوسه وروستۍ شوې نه دي او امریکا په مخګړیتوب به دافغانستان او طالبانو ترمنځ دسولې د خبرو په شپږم برخلیک ټاکونکي پړاو کې باید دیوې دسترې مهمې اړتیا په توګه په افغانستان کې د اوربند [illegible] مخ

د افغان سولې لپاره د زلمي خلیلزاد هر اړخیزې هلې ځلې د قدر وړ دي

له ملا عبدالغني برادر سره دازبکستان دبهرنیو چارو د وزیر کتنه:

په داسې حال کې چې د طالبانو او امریکا ترمنځ د افغان سولې په اړه په قطر کې خبرې روانې وې، دکب په ۱۳ مه دازبکستان دبهرنیو چارو وزیر عبدالعزیز کاملوف په قطر کې د طالبانو ددفتر له رییس ملا برادر سره د افغان سولې په باب خبرې وکړې کاملوف وویل: هېواد یې د افغان سولې په باب هر ډول همکارۍ ته چمتو دی. ویل کېږي، چې ازبکستان له افغان دولت او طالبانو سره ډېرې نږدې اړیکې لري او مخکې یې هم د افغان سولې په اړه په تاشکند او سمرقند کې په خپل کوربه توب نړیوالې غونډې جوړې کړې دي کاملوف په خپلو خبرو کې دا هم ویلي چې په راتلونکي کې به د طالبانو او افغان سیاستوالو د غونډې کوربه توب په غاړه ولري. دیادونې ده چې په همدغې ورځ د افغانستان دملي امنیت شورا سلاکار ډاکټر حمدالله محب له ملګرو وروسته تاشکند ته ورسېد. او د ازبکستان دبهرنیو چارو له وزیر عبدالعزیز کاملوف سره یې د افغان سولې په اړه پوره خبرې وکړې، چې دازبکستان دبهرنیو چارو د وزیر له خوا دهرډول همکارۍ وعده ورسره وشوه.

په قطر کې د طالبانو او امریکا ترمنځ دخبرو څلورمه ورځ:

دکب په ۱۲ مه د طالبانو او امریکا ترمنځ دسولې په اړه خبرې روانې وې په دغو خبرو کې یا هم دامریکا دعسکرو دوتلو، دافغانستان خاوره دامریکا پرضد نه کارولو، اوربند او یو شمېر نورې مسلې شاملې وې په دغو خبرو کې امریکایي پلاوي وغوښتل چې په پنځو کلونو کې به له افغانستان څخه ووځي، خو طالبانو ورسره نه منله او خبرې له بن بست سره مخامخ وې

په قطر کې د طالبانو او خلیلزاد ترمنځ دخبرو پنځمه ورځ:

دکب په ۱۳ مه دمارچ په ۴مه د دوشنبې په ورځ بیا هم په قطر کې د طالبانو او د امریکایي پلاوي دمشر زلمي خلیلزاد ترمنځ د افغان سولې په اړه دخبرو پنځمه ورځ وه ددغې ورځې دخبرو په اړه یو شمېر رسنیو خبر ورکړ، چې د طالبانو او خلیلزاد ترمنځ پر یو شمېر خبرو موافقه شوېده، خو جزئیات یې څرګند نه شول یو شمېر رسنیو خبر ورکړ، چې دواړه لورې دامریکایي عسکرو دوتلو په اړه موافقې ته رسېدلي دي.

قطر ته د روسیې دبهرنیو چارو دوزیر سرګي لاوروف سفر:

په داسې حال کې چې دقطر په دوحه کې دطالبانو او د امریکا دپلاوي ترمنځ د افغان سولې په اړه خبرې روانې وې، دکب په ۱۳مه د روسیې دبهرنیو چارو وزیر سرګي لاوروف د دوحې ښار ته ورسېد. سرګي لاوروف د قطر دبهرنیو چارو له وزیر شیخ محمد بن عبدالرحمن آل ثاني سره په دوحه کې دطالبانو او امریکا ترمنځ دخبرو په اړه خبرې وکړې وروسته یې په یوې خبري غونډه کې برخه واخیسته او ویې ویل دبین الافغاني مذاکراتو لپاره د روسیې او امریکا اړیکې ارزښتناکې دي. دیپلوموسۍ زیاته کړه: دامریکا دبهرنیو چارو وزارت ځانګړي استازي زلمي خلیلزاد، کله کله د روسیې له ځانګړي استازي سره دافغانستان دسولې په اړه خبرې کوي، دافغان سولې په اړه امریکا او روسیه باید خپلې هڅې همغږې کړي، دا ځکه چې روسیه، امریکا او ګاونډي هېوادونه کولای شي، چې په افغانستان کې دملي سولې دمذاکراتو لپاره ګډه همکاري وکړي. په دې غونډه کې دقطر د بهرنیو چارو وزیر محمد بن عبدالرحمن آل ثاني وویل په افغانستان کې سوله د جګړې او زور له لارې نه شي راتلای د سولې لپاره یوازینۍ لاره خبرې دي

د قطر د خبرو په اړه دامریکایي سناتورانو غبرګون:

په امریکا کې راتلونکو ولسمشریزو ټاکنو ته کاندید سناتور بیرني سانډرس پر خپله ټویټر پاڼه لیکلي چې له ۲۰۰۱ م تر اوسه پورې ۱۸ کاله کېږي، چې امریکا په افغانستان کې له ۲۰۰۳ کال راهیسې خوا په عراق او له ۲۰۱۳ کال راهیسې خوا په سوریه کې پر جګړه اخته ده. د امریکا خلک داسې نه ختمېدونکې جګړې نه غواړي په دې برخه کې باید د امریکا کانګرس له خپلو صلاحیتونو کار واخلي او نور چپل عسکر امریکا ته راستانه کړي همدارنګه دامریکا په یو څېړنیز مرکز کې سناتور رند پال او سناتور ټام یودال، په یوګډ لیک کې له کنګرې څخه په افغانستان کې د جګړې د پای ته رسولو غوښتنه کړې او هم یې دفاع وزارت ته ۴۵ ورځې وخت ورکړ، چې له افغانستان څخه دامریکا دعسکرو دوتلو مهالویش جوړ کړي

قطر ته دمایک پمپیو ورتګ لېوالتیا

سمیع الله سمیع

اوومه برخه

په داسې حال چې کې د قطر په دوحه کې د طالب او امریکایي پلاویو ترمنځ دافغان سولې په اړه خبرې روانې وې، دامریکا دبهرنیو چارو وزیر مایک پمپیو په امریکا کې یوې غونډې ته وویل: په قطر کې دافغان سولې په اړه خبرې ډېرې پېچلې دي، خو هیله یې وښوده، چې په دغو خبرو کې ځینې پرمختګونه هم شوي دي، چې په راتلونکي کې به دقطر په خبرو کې به ځړله هم ګډون وکړي. نوموړي وویل: په دغو خبرو کې دپاکستان، هند، چین او روسیې رول باید په نظر کې ونیول شي. دامریکا دبهرنیو چارو وزیر پمپیو دغه څرګندونې په داسې حال کې کوي چې دامریکا دملي امنیت سلاکار جان بولټن دکب په ۱۳ مه له سي ان ان سره په مرکه کې ویلي و، چې له وسله والو طالبانو سره دسولې له تړون وروسته به هم یو شمېر امریکایي پوځیان په افغانستان کې پاتې شي

روغتیا او ژوند

په ژور خپګان اخته کسانو سره باید څه مرسته وکړو؟

«هغې وهم نیولې یې، د خپګان خبره نه ده، خپله یې پرېږده، ښه به شي.» دا خبرې د شکر ناروغ ته نه کېږي، خو کله چې د رواني ناروغانو خبره وي، نو زموږ په ټولنه کې ډېر خلک دا سپارښتنې ورته کوي.

عادي خلک پرېږده، آن ډېر ډاکټران هم دا خبرې کوي.

کله ډاکټر دا هم ورته وایي، چې په ذهن مشغولې کلکې کړه او پوره وخت لمونځ کوه جوړ به شي.

رواپوهان وایي، هر څوک په ژور خپګان اخته کېدلی شي، که له ورځنيو دې زمانوي، که مالي ستونزې وي یا چاپېریال خراب وي، نو له ذهني فشار سره مخ کېږي او له امله یې په ژور خپګان اخته کېدلی شي.

د ده په خبره سرطان یا نورې وژونکې ناروغۍ لرل هم سړی ته ژور خپګان پیدا کولی شي. «دا ژور خپګان ورځنۍ چارې هم اغېزمنوي، له بسترې پاڅېدو یا له خلکو سره مخامخ کېدو ته زړه نه کېږي.» نوموړی وایي د وینې فشار، خان خوشحالولو او نورو ناروغیو لپاره کارېدونکي درمل هم ژور خپګان پیدا کولی شي

درملني لپاره مسلکي کس ته ورشه، مسلکي کس ممکن رواپوه ډاکټر یا رواپوه سلاکار وي، چې یا له خانګړو مشورو او یا هم درملو سره ستا درملنه کولی شي

رښتیني ژور خپګان زیاتوي که بې کموي؟

بي بي سي په دې برخه کې په ژور خپګان له څو اخته کسانو سره غږېدلې ده له دوی ډېری کسانو ویلي، چې په رښتیو کې د ورځنیو ستونزو پیلول ګټور دي او په دې سره د دوی سوچ کمېږي دوی وایي په رښتیو کې دا

باید ټول ژوند وکارول شي

خیني کسان چې یې کاره شي، په ژور خپګان اخته شي

خو ډاکټر موسی خان وایي ژور خپګان یو طبي حالت دی، نه یې مسول ته یې او نه درملنه یې هم شته دی دا هم وایي که له ډاکټر یا رواپوه پرته بل چا دایې خبرې درته وکړې چې ستا درملنه ورسره وشوه نو دا ګټورې خبرې په رښتیو کې شریکې کړه ډاکټران باوري دي، چې په رښتیو کې به دا ډول ګټورو خبرو سره هم ته نور ملګري پیدا کولی شي، هم نور

کارونو سره مینه نه لري، زړه دې خپه وي، تلهیلي یا بېزاري یې یا ډار سره مخ یې، بې سکونه او نارام یې، نیالي په دې مرض اخته یې د ژور خپګان نورې نښې پوره خوب نه لرل، نه وږي کېدل، وزن کمېدل، پرېکړه کې توه زړه توب، بې پاملې او یادښت نه لرل هم دي

ډاکټران وایي د بندونو او سر درد، د هاضمې خرابي، د سا اخیستلو ستونزې هم هغه نښې نښانې دي، چې له ژور خپګان سره تړلې

زور خپګان ولې پیدا کېږي؟

په کراچۍ کې د اغاخان طبي پوهنتون د رواپوهنې استاد پوهاند ډاکټر موسی خان وایي ډېری رواني ناروغۍ میراثي او یا هم د شاوخوا حالاتو له امله وي

«که ستا ورور خور، مور پلار او نور خپلوان په ژور خپګان اخته وي ممکن تاسو هم په دې مرض اخته شې»

د ژور خپګان درملنه؟

اروایوه ډاکټر علي هاشمي وایي که ژور خپګان ډېر نه وي او نه له ډېرو ستونزو سره لاس ګرېوان نه یې، نو په خوراک ښه شو، خوب پوره کولو او پرته یې سپورت سره خان له دې بلا خلاصولی شي

«خو که دې ناروغي ستا ورځنۍ چارې اغېزمنې کړې وي، کورنی یا ملګري هم درکې بدلون وینې، نو د سوزې یې اول به دې پورې تړلې چې ته له څه ډول خلکو سره ملګري یې هغوی تا څومره پېژني او څه غبرګون ښيي

دوی وایي خیني دا هم درته وایي، دا کومه خبره نه ده، لمونځ کوه او عقیده

سمه ګړه هر څه به سم شي

دوی وایي ژور خپګان داسې ناروغي ده، چې درمل نه لري کوم دارو چې ورته کارېږي نښه پیدا کوي او دا درمل

ناروغان ترې ګټه اخیستلی شي

د رښتیو بلې بېلګه دا ده، چې که حقیقي ژوند کې د راز او بیاز څوک نه لري، نو دغې مجازي نړۍ کې داسې نور کسان هم موندلی شي، چې خپل زړه ورته تش کړي

څنګه مرسته وکړو؟

رواپوهان وایي که د کورنۍ کوم غړی یا ملګری کې ژور خپګان نښې نښانې ووینې، نو بوازې ورسره کېنئ او ویې پوښتئ چې څه احساسوي، څه ستونزه لري او څه مرسته ورسره کولی شئ، هغوی وایي به ده چې وې خبرې او وې مخوی چې له رواپوه یا مسلکي کس څخه مرسته وغواړي که ناروغ دا کار نه کوي خپله له کوم درملګره مرسته وغواړئ او یا په انټرنېټ کې هم پلټنه وکړئ او د معلوماتو په ټولولو سره د ناروغ لاسنیوي وکړئ

منژ ه انوار حیرباله

معده څنګه ښه ساتل کېدای شي؟

له ناروغیو څخه د لرې پاتې کېدو لپاره د انسانانو په معده کې په طبیعي ډول د ((مایکرو بایوم)) په نامه د یو ډول باکتریاوو شتون او توازن ډېر مهم دی د معدې د ښې ساتنې لپاره دغه کړنلارې او معلومات بسایي ګټور

باکتریاوو د شتون له کبله د انسان ذهني او جسمي روغتیا اغېزمنېدلی شي، چې له امله یې ډیپرېشن یا خفګان، نا آرامي او آن اوتیزم نه د ورته ناروغیو سبب ګرځېدلی شي په دغو ناروغیو اخته کسان د خپرو کولو

ساینپوهان وایي، چې ناروغان باید د ضرورت ور بایوم یا اضافي ګټورې باکتریاوې ترلاسه کړي.

۵ د انټي بیوټیک پرمهال د پرو بیوټیک کارول څنګه دي؟ د انټي بیوټیک د کارونې اصلي هدف د انسان

وي.

د انسان په بدن کې پر نورو غړو سربېره معده ډېر مهم نقش لوبوي له ناروغیو د خان ساتنې لپاره د انسانانو په معده کې د ((مایکرو بایوم)) په نامه

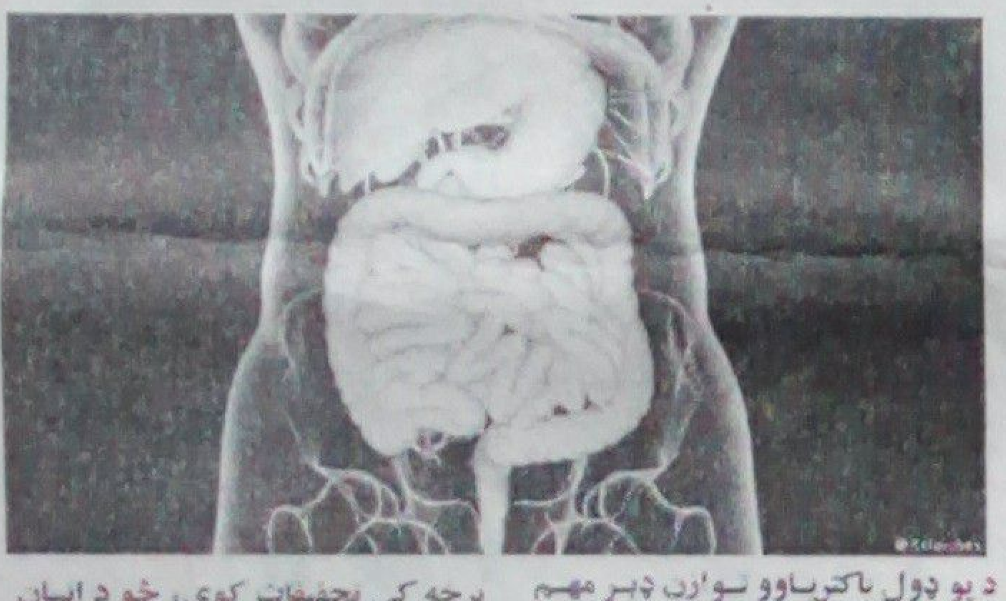

د یو ډول باکتریاوو توازن ډېر مهم شمېرل کېږي په عمومي ډول کله چې د باکتریا نوم واخیستل شي، نو داسې فکر کېږي چې دوی به حتماً د انسان د روغتیا لپاره زیان ولري، خو د انسان په بدن کې یو شمېر داسې باکتریاوې موجودې دي، چې انسان ته ګټورې ګڼل کېږي په انسانانو کې مضرې او ګټورې باکتریاوې موجودې دي.

د انسانانو په کولمو کې له سلو ډېرې باکتریاوې ژوند کوي، چې د خوړو په هضم کې ډېره مرسته کوي او دغو باکتریاوو ته په طبابت کې د ((مایکرو بایوم)) کلمه کارول کېږي د روغتیا د برخې کارپوهان وایي، چې په معده کې د ((مایکرو بایوم)) شتون او توازن په مستقیمه توګه د انسان پر ذهني او فزیکي روغتیا اغېزه لري.

مایکرو بایوم څه ته وایي؟ په اصل کې مایکرو بایوم د ناروغیو پر وړاندې د انسانانو ساتنه کوي او سربېره پر دې له خوړو څخه د ویټامینونو او نورو ګټورو موادو د جذب په برخه کې هم مهم نقش لوبوي د انسانانو په معده کې دغه (ګټورې باکتریاوې) له یو شمېر نورو باکتریاوو څخه جوړې شوي د دغه راز باکتریاوو یوه برخه په طبیعي ډول د انسان په بدن کې موندل کېږي او خینې نورې یې بیا زموږ له غذایي رژیم سره تړلې دي د هر انسان ((ګټورې باکتریاوې)) د بل انسان له یو باکتریاوو سره توپیر لري دا چې د انسان په بدن کې د مایکرو بایوم توازن ولې ډېر مهم دی، په دې هکله لاندې موارد مهم شمېرل کېږي:

۱- **د انسان له مغزو سره د باکتریاوو اړیکه** د انسان په بدن کې د مضرو

پرمهال ستونزې لري او سربېره پر دې یې د فکر کولو وړتیا هم کمزورې کېدلی شي.

۲- **د بایوم د خېړنې ارزښت** د ساینس د برخې کارپوهان په دې

برخه کې تحقیقات کوي، خو د انسان په بدن کې ګټورې او مضرې باکتریاوې مشخصې کړې په دې پروژه کې ساینپوهانو د انسان په بدن کې شاوخوا ۲۷۳ باکتریاوې را ټولې کړې، خو دا ومونډل شي چې کومې باکتریاوې څه دندې پر غاړه لري ساینپوهان وايي، چې د انسان په کولمو کې د مضرو باکتریاوو شتون په انسانانو کې د چاغښت یا د ډېر وزن لرلو سبب ګرځي

۳- **په بدن کې د بایوم باکتریاوو نامناسب توازن د ناروغیو سبب ګرځېدلی شي**

د دوهم ډول شکرې یا دیابېټس، په مرۍ کې سوزش، د ستړې کولمې رحم، د ستړې کولمې سرطان، د وینې لوړ فشار او د زړه ناروغۍ د دغه راز بو باکتریاوو د توازن د نه شتون له کبله رامنځ ته کېدای شي.

۴- **سالم انسانان د ویټامینونو اضافي خوراک ته اړتیا نه لري** هغه انسانان چې روغ صحت ولري اړتیا نه لري، چې د ګولیو په شکل کې اضافي ویټامینونه ترلاسه کړي په یوه سالم او روغ بدن کې یوه مشخصه اندازه بایوم موجود وي او له همدې کبله د نورو اضافي باکتریاوو ترلاسه کولو ته اړتیا نه وي د روغتیا د برخې

په بدن کې د مضرو باکتریاوو له منځه وړل دي هغه مهال چې یو ناروغ انټي بیوټیک ترلاسه کوي، باید پرو بیوټیک ونه کاروي که چېرته دغه راز یو کار ترسره شي، د دې په پایله کې د انسان په بدن کې د مضرو باکتریاوو شمېر لوړېدای شي انسان کولی شي، چې له سبزیجاتو او مېوو څخه ګټورې باکتریاوې ترلاسه کړي مستې او تروه خوراکونه هم د ګټورو باکتریاوو یې سرچینې دي د انسان په بدن کې د ګټورو باکتریاوو شمېر له دې امله هم باید لوړ شي چې د مضرو باکتریاوو په شتون کې ګټورې باکتریاوې د انسان په بدن کې د توازن په ساتلو کې ګټورې ثابتېدای شي.

پروبایوټکس څه دي؟ پروبایوټیکس په طبیعي توګه د انسانانو په بدن کې موجود وي او دغه څه په طبیعي اجزاوو کې هم موندلی شو په اصل کې پروبایوټکس په ویټامین لرونکو اضافي ګولیو او په خوراکي موادو کې هم موندل کېږي دغه څه په عمومي توګه د ګټورو باکتریاوو په توګه د انسان د روغتیا له پاره مفیدې بلل کېږي.

پروبایوټکس څنګه کار کوي؟

کله چې پروبایوټکس وکارول شي، نو دغه څه د انسان په بدن کې مضر مواد له منځه وړي او د انسان دفاعي سیستم غښتلی کوي، چې په پایله کې

یې د انسان بدن له داخل څخه قوي کېږي هغه وخت چې د انسان بدن او دفاعي سیستم غښتلی شي، د دې کار په پایله کې د مختلفو ناروغیو پر وړاندې د انسان د بدن مقاومت پیاوړی کېږي او له مضرو باکتریاوو سره په ښه توګه مبارزه کېږي دا په داسې حال کې ده چې روغ انسانان بیا پروبایوټکس ته اړتیا نه لري، څکه چې په طبیعي ډول د سالمو انسانانو په بدن کې په کافي اندازه پروبایوټکس موجود وي.

اکسیسوری ناویکولر

اکسیوری ناویکولر Accessory navicular bone که در سال ۱۶۰۵ توسط عالمی بنام بوهین Bauhin، توضیح گردیده عبارت از انکشاف غیر نارمل در سطح داخلی استخوان ناویکولر پای (قدم) میباشد که معمولاً از ۲ تا ۲۱٪ افراد جامعه مصاب به آن بوده که اکثراً بدون اعراض و علایم میباشد ولی در صورت درد پیشرونده ایجاب تداوی را مینماید

اپیدیمولوژی شیوع مرض در بین ۲ تا ۱۲٪ افراد که معمولاً در دهه دوم حیات قرار دارند دیده شده ۸۹٪ هردو قدم را مصاب نموده. دربین طبقه اناث نظر به ذکور بیشتر بوده و یک فیصد آن دارای تظاهرات کلینیکی میباشد

ایتولوژی (اسباب)

مرض ممکن از باعث صدمات پای ویا مفصل بجلک پای، تماس مداوم بوت(بوت تنگ)، سو اشکال ولادی و کسی پای فعالیت های مداوم و بیش از حد و ارثیت شده میتواند

تظاهرات کلینیکی

معمولاً درد در قسمت داخلی پای دیده شده که با لمس و یا حس ناحیه متورم حساس و دردناک میباشد مریض هنگام دویدن و خیز زدن کوشش میکند که انگشتان پای خود را بلند نگهدارد.

تصنیف بندی - به سه نوع میباشد

نوع اول - اندازه استخوان جدید ۲ تا ۳ ملی متر بوده بدون عرض و ۳۰٪ را تشکیل میدهد

نوع دوم - اندازه استخوان جدید ۳ تا ۱۲ ملی متر بوده که باعث مشکلات در رفتارشده و ۵۰٪ را تشکیل میدهد

نوع سوم - بشکل جوش خوردگی با استخوان ناویکولر (بزرگتر) دیده شده که باعث مشکلا ت در رفتارشده و ۲۰٪ را تشکیل میدهد

تشخیص - بعد از تاریخچه مریض اعراض و علایم معاینات فزیکی تست لازمه و یافته های رادیوگرافی سی تی سکن و MRI صورت میگیرد

تداوی - بدو شکل محافظه کارانه و جراحی میباشد

تداوی محافظه کارانه - ثابت و یا بیحرکت ساختن پای توسط (کچ پلاستر) انل و یا سایر وسایل تثبیتیه، تطبیقات سرد، ادویه ضد درد، فزیوتراپی و اصلاح قف بوت میباشد

تداوی جراحی - زمانیکه تداوی غیر جراحی در مدت ۴ تا ۶ ماه نتیجه بهبودی ندهد تداوی جراحی اجرا میگردد که

چندین نوع پروسیجر عملیاتی میباشد.

Simple surgical excision - دربین پروسیجر جراحی تنها ساختمان اکسیوری ناویکولر اخراج میگردد.

Kindler procedure - دربین پروسیجر جراحی ساختمان اکسیوری ناویکولر و یک قسمت استخوان ناویکولر اخراج و تاندون عضله تیبالیز خلفی پایینتر غرس میگردد Contemporary surgical treatment - تداوی جراحی معاصر بوده پروسیجر فوق اجرا گردیده ولی تاندون عضله تیبالیز خلفی در محل اصلی آن غرس میگردد

Severe flatfoot deformity - درصورت سوشکل پای پروسیجر استیوتومی اصلاحی در عظم کلکانوس صورت میگیرد

Arthrodesis - تثبیت اکسیوری ناویکولر به استخوان ناویکولر توسط سکرو نزد ورزشکاران استطباب دارد

دوکتور میرویس (سوري) ترمنحصص سرویس اورتوپیدی و ترماتولوژی شفاخانه سه صد بستر پولیس

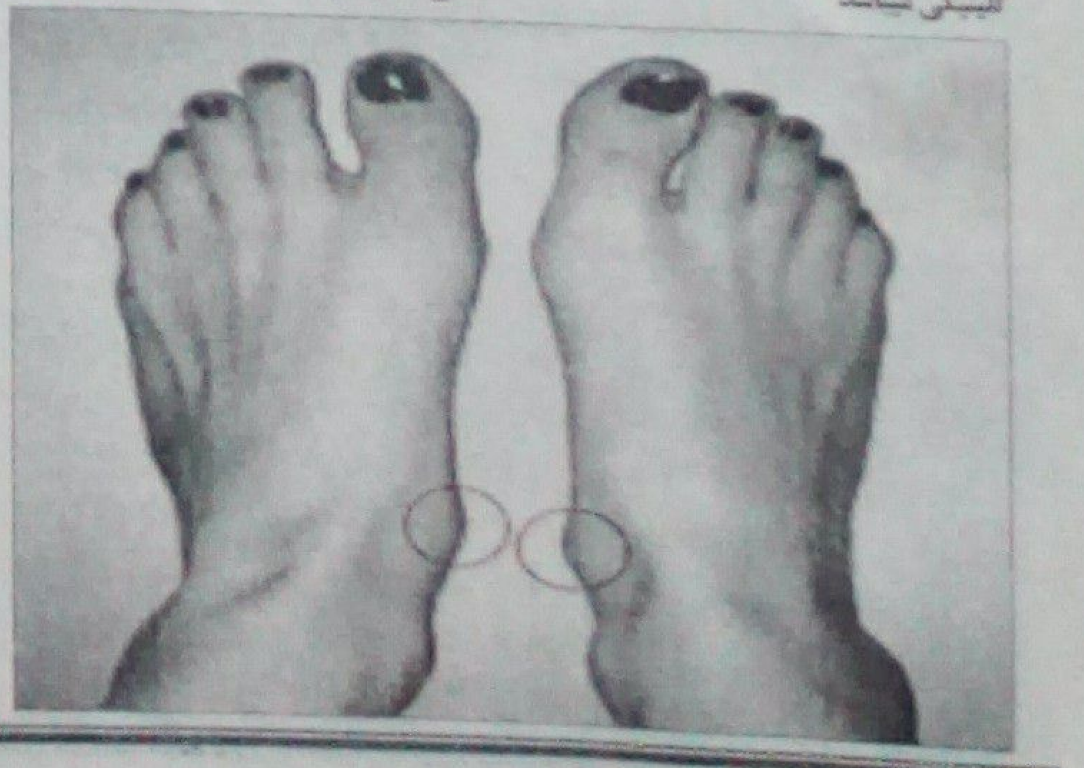

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادب ، تاریخ او فولکلور

به بهانه گرامیداشت ازهفته کتاب

میرمحمدي عزيزي

نظر به تقویم کشور هشتمین نمایشگاه کتاب به مناسبت هفته کتاب ازطرف ریاست طبع ونشر کتب بیهقی وزارت اطلاعات وفرهنگ،پوهنتون کابل و ریاست کلتوری شاروالی کابل به همکاری اتحادیه ناشران خصوصی درتالار کتابخانه پوهنتون کابل گشایش یافت.

دراین نمایشگاه کتاب عده یی کثیری ازاراکین دولتی، اتشه فرهنگی ترکیه دانشمندان، استادان، محققین، علما،جمعی ازمحصلان وعلاقمندان کتاب اشتراک داشتند وازهفته کتاب گرامیداشت بعمل آوردند.

کتاب به عنوان منبع اساسی دانش بوده وبه مثابه مهمترین وسیله ارتباط انسانی درتکوین شخصیت آدمی نقش ورول بسزایی را ایفا مینماید.

بناً کتاب راباید دوست داشت ودرمورد نگهداشت،مطالعه وکسب داشته های آن عطف توجه نمود. بدون تردید ضرورت واهمیت کتابخوانی برای هرفرد وبویژه آموزگاران وجوانان قابل توجه است. یکی ازاین جهت که خودمربی وآموزگار به کسب اطلاعات وآگاهی های بیشتر نیاز دارد ودیگر ازآن جهت که دانش آموزرا مطالعه بیشتر تشویق وترغیب میکند.

اگر فرهنگ عادت وحمایت مطالعه کتاب ازدوره ابتدایی دراطفال ونوجوانان بوجود نیاید، دربزرگسالی علاقمند ساختن آنها به کتابخوانی کارآسانی نیست

گزارشگر روزنامه هیواد بااغتنام ازفرصت مصاحبه یی رابامحترم جاوید احمد که دراین نمایشگاه اشتراک داشت انجام داده است که موصوف درمورد ارزش کتاب ومطالعه چنین بیان نمود:

درترقی وپیشرفت جهان نقش علم ودانش اساسی وتعیین کننده میباشد ورابطه ناگسستنی با کتاب وآثار علما ودانشمندان دارد علما ودانشمندان نظریات وافکار شانرا ازطریق کتب وآثار علمی خود بجاگذاشته ومی گذارند.

متاسفانه که علما، فضلا، دانشمندان واستادان گذشته امروز باما نیستند ووجودندارند امانظریات، افکارومفکوره های شان درعرصه های اقتصادی،فرهنگی، اجتماعی وسیاسی درآثار علمی که از آنها بجامانده به خوبی بازتاب یافته که می شود ازاین آثار به خوبی استفاده نمود وازآن بهره برداری فراوان کرد.

ازاین رو لازم وضروری میباشد تابه کتابخوانی ارزش واهمیت زیاد قایل شد، رابطه کتاب باجامعه و زندگی انسانها، ترقی وپیشرفت جوامع به طور ناگسستنی وجود دارد.

کتب وآثار علما، فضلا ودانشمندان دستاورد های علمی وفرهنگی نیز محسوب میگردد که درطی سالهای کاروفعالیت های گسترده بوجود آمده ومی آیند

وی درادامه افزود زمانی که ازکتاب می گوییم ویا می نویسیم،این حقیقت درذهن ماتداعی میشود که کتاب به معنی آموختن،روشنگری،آشنایی باعلوم وفنون وگنج بی پایان وپربار بوده ومی باشد.

باخواندن کتاب میشود با مسایل علمی اعم ازاقتصادی واجتماعی آشناشد وبرای امروز وفردای جامعه اندیشید، طبیعت وجهان راشناخت وبرای آوردن تغییرات وتحولات اقتصادی،اجتماعی وفرهنگی تلاش نمود

کتاب مانند آموزگار است ومیتواند خواننده رابه خودنزدیک ویا ازخود دور سازد موجودیت فرهنگ مطالعه وکتابخوانی خیلی ضروری است تا درجامعه تقویت یابد،موجودیت کتابخانه ها وکتاب فروشی ها از جمله نیازمندی های دیگریست که درعرصه مطالعه وکتابخوانی ودست یابی به کتب وآثار علمی میتوانند نقش موثر ومثبتی را انجام دهند.

البته این را هم باید گفت که قبل از مکتب فرهنگ خانواده نوع ارتباط والدین بامطالعه کتاب، مجله،روزنامه ورسانه های چاپی درهدایت اطفال ونوجوانان تاثیر مستقیم دارد.

یعنی وقتیکه درمنزل پدر پیش چشم فرزندان خود کتابی رابرمیدارد وبا اشتیاق به مطالعه آن می پردازد فرزندان خود را نیز درکنکاش ومباحثه شریک میسازد بطورغیر مستقیم فرزندان خودرا به مطالعه کتابخوانی تشویق میکند

برعکس درخانواده یی که چنین خصوصیات وجود ندارد، گرایش کتابخوانی ومطالعه کمتر بوجود خواهد آمد. لهذا بادرک اهمیت این مساله وظیفه همه خانواده هاست تافرزندان خویش رابه کتابخوانی ومطالعه نمودن تشویق وترغیب کنند ودررشد فکری وتکوین شخصیت معنوی آنان وظیفه ملی اخلاقی وپدری شانرا انجام دهند.

وی دراخیر گفت آرزو مند هستم تاهفته کتاب وتلاش های علمی وفرهنگی نهاد های مسوول بتوانند نقش شایسته رادرتقویت فرهنگ کتاب دوستی وکتابخوانی درکشور ایفا نمایند.

ماهفته کتاب راگرامی می داریم وهمه دست اندرکاران ریاست طبع ونشر کتب بیهقی واتحادیه ناشران خصوصی راستایش مینماییم که چنین نمایشگاه هارا درمرکز و ولایات افغانستان بمناسبت هفته کتاب اختصاص داده اند وآنرا برگزار نمودند برای ایشان موفقیت وکامیابی هرچه بیشتر ازبارگاه ایزد متعال تمنا دارم.

باید گفت که پیشرفت وترقی یک کشور وابسته به سطح علم ودانش افراد آن ازطریق مطالعه کتاب است ونمی توان بدون پایه گذاری های علمی به مدارج عالی ترقی وتعالی نایل آمد وازحامی آموختن علم ودانش واحترام به قلم دردین مبین اسلام وفرهنگ اصیل کشور ماداری مقام شامخ ورفیع می باشد.

کتاب «تخت دهلی را فراموش میکنم» معرف دوستی تاریخی افغانستان و هندوستان

حیات الله حلیم

سفرنامه ها طوری که ازنام آن پیدا ست خاطرات جدید و تازه با خود دارند زیرا نویسنده آن با حس وادراکات کنجکاووچشم بینا درسفرهای خود با چیزهای جدید که مواجه میگردد ناگزیرآنرا به خاطرآگاهی دیگران درصفحات کتاب بنام سفرنامه تسجیل می نماید، درسفرنامه ها طبیعی است که سیاح با دیدن جغرافیای جدید وخوش آیند خواه ناخواه ذکرآن را به روی کاغذ سفید رقم میزند وکسانیکه علاقه درمورد جغرافیای جدید دارند به اشتیاق تمام سفرنامه وی را مورد مطالعه قرارمیدهند که توسط این مطالعه تصویر ذهنی درضمیرخواننده منقوش میگردد، یکی ازین ها سفرنامه ی تحت عنوان «تخت دهلی را فراموش می کنم» میباشد که ازطرف آقای محمد اسمعیل یون هنگام سفرسیاحتی خویش ازهندوستان به لسان پشتو تحریرگردیده که نظربه اهمیت وکیفیت حایزاهمیت بوده وازجاذبه خاص برخورداراست محترم مصطفی عمرزی برگرداننده متن دری آن می باشد. سرزمین پهناورهندوستان یک زمان بنام جشکه کلان آسیا مسمی بوده و یک

کشورباستانی است که تاریخ چندین هزارساله دارد. این کتاب برعلاوه پیشگفتارعناین ذیل انگیزه و بیاریه سفر، ازکابل تا دهلی، نخستین شب درهوتل، نخستین روزکورس، بیماران افغان درهند، باغ لودی، قطب منار، مرکز بهایی، چاشت در شهردهلی، آرامگاه همایون، آبده ی گاندی، جامعه ی ملیه ی اسلامیه، نمایشگاه جهانی کتاب ها، سفر دوم خارج ازدهلی، درمسیرآگره، نخستین دیدارازآگره، چاشت در آگره، تاج محل، شبی درگراند هوتل، از آگره تا جیپور، درامیرامیرفورت، شبی درهوتل تاج جیپور، جنترمنتر، از جیپور تا دهلی، چاشتی در اقامتگاه جانپتی، حاصل این سفر، شامی برای خرسندی کریکت، درنشست ازیاد بود اجمل ختک، مسجد جامع دهلی کهنه، دلال یا قلعه ی سرخ، چند لحظه درگوردواره، شناسایی کشورها، نمایش دیگرازادیان، در مسیر پانی پت، ازدهلی تا پانی پت، آرامگاه ابراهیم لودی، زیارت بوعلی شاه قلندر، میدان پانی پت، یک نبرد در دو دیدگاه، از پانی پت تا دهلی، زیارت خواجه نظام الدین اولیا، باغ مغول، پارک بودا، دیدار از آل اندیا رادیو، گواهی نامه ها، بازار زروجنی نگر، مسجد خیر المنازل، دزیرانه، بازار پلیکا، آخرین شب دردهلی، از دهلی تا کابل، را احتوا می نمایند، «تخت دهلی را فراموش میکنم» پنجمین سفرنامه آقایون میباشد. در طول هزاران سال سفرنامه ها نوشته شده که به مرور زمان دارای اهمیت زیادی شده اند سفرنامه «هیون تسنگ» چینایی و ابن بطوطه عرب سفرنامه های اند که در تاریخ کشورما، برای استخراج مواد از آن بهره گرفته شده و بسیاریاد میشود. ابن بطوطه در سفر نامه خود یادی از کشورهای اسلامی آن زمان د رسفرنامه خود تسجیل نموده، مهمترین مسایل در سفرنامه اینست که نویسنده در روند پیهم تجربه ها چشم دید ها وخاطره ها را با مردم شریک میسازد جغرافیای که به آن سفرنموده را با کشورخود مقایسه می نماید، محمد اسمعیل یون درسفرنامه ی «تخت دهلی را فراموش میکنم» کوشش نموده که پیام حقیقی را مرتبط سازد زیرا هندوستان با افغانستان تقریباً از فرهنگ مشترک برخوردار است، از جمله عناوینی که محتوای کتاب را احتوا می نمایند به گونه مثال سطر چند از باغ لودی یاد آوری مینمایم «باغ لودی در دهلی از جمله باغ های بزرگ، زیبا و دیدنی است وازنگاه ارزش تاریخی در صف نخست قراردارد باغ لودی در ۹۰ ایکرزمین درسده پانزدهم و شانزدهم میلادی از سوی پادشاهان پشتون لودی اعمارگردیده که بعداً این باغ به آرامگاه شاهان پشتون و شخصیت های مهم دیگر نیز تبدیل گردیده است که از جمله آرامگاه محمدشاه و سکندر لودی به همین گونه شش گنبد وبراگنبد یا گنبد بزرگ نیز دراین باغ اعمار گردیده است روزانه هزاران علاقمند ازین باغ دیدن می نمایند که درجمله جهانگردان خارجی و هندیان مقیم دهلی شامل میباشند در روزهای تعطیل و جمعه در ین باغ جای پای ماندن پیدا نمیشود. کتاب تخت دهلی را فراموش میکنم که محتوای آن سفرنامه هند آقای محمد اسمعیل یون میباشد، کتاب ارزشمند و خواندنی است که در ابتدا به زبان پشتو نوشته شده وتوسط مصطفی عمرزی در ۵۶ عنوان و ۱۴۱ صفحه به لسان دری ترجمه شده این کتاب توسط عمرزی کمپوز و دیزاین شده و به تیراژ یک هزار جلد در مطبعه دانش به چاپ رسیده است و ناگفته نباید گذاشت که کتاب به اروا شیرشاه سوری (رح) قهرمان هردوملت اهدا گردیده است

انتشارات عازم در سال گذشته ۴۰۰ عنوان کتاب راچاپ ونشر کرده است

نمایشگاه کتاب وبابه عبارۀ دیگر هفته کتاب وکتابخوانی طی محفلی درتالار کتابخانه پوهنتون کابل به تاریخ ۲۴ حمل رسماً افتتاح گردید. درمحفل افتتاحیه هفته کتاب حمیدالله ((فاروقی)) رییس پوهنتون کابل ومشاور رییس جمهور درامور تحصیلات عالی،معینین امورنشراتی وروسای وزارت اطلاعات وفرهنگ،آقای سعیدی رییس امور فرهنگی شاروالی کابل، نماینده فرهنگی سفارت ترکیه درکابل وهمینطور پوهنځي های مختلف پوهنتون کابل، علاقمندان کتاب وکتابخوانی اشتراک ورزیده بودند. اشتراک کننده گان این محفل فرهنگی هرکدام درمورد اهمیت کتاب صحبت های همه جانبه کردند.

درحاشیه این محفل خبرنگارروز نامه **هیواد** گفت وشنودی را با محترم داکتر اجمل ((عازم)) رییس انتشارات عازم انجام داده است که آن را باهم میخوانیم درآغاز داکتراجمل عازم گفت: نمایشگاهی که امروز ماوشما درآن اشتراک داریم همه ساله ازطرف وزارت اطلاعات وفرهنگ وسایر ناشران افغانستان برگزار می گردد که خیلی اهمیت زیاد دارد. تابه حالا این گونه نمایشگاه جایگاه خودرا درافغانستان دریافت نکرده است، ولی امید وار هستیم وجایگاه خودرا پیدا کند. وی درعین حال نمایشگاه ناشر رابه مخاطبین معرفی می کند وآن هارا در زیر یک سقف، دریک محیط جمع میکند آن وقت مردم می فهمند که دریک سال چقدرکتاب های جدید نشرشده وماچه اندازه

پیشرفت کرده ایم؟ درجه پیشرفت خودرا میتوانیم محاسبه کنیم. از طرف دیگر برای مردم دراین نمایشگاه یک تخفیف ویژه بوجود آمد که دردیگر جا ها این گونه تخفیف وجود ندارد واین کار ازنگاه اقتصادی اهمیت خودرا دارد واین کار منافع خیلی زیاد دیگر هم دارد و رشد فرهنگی کشور رانشان میدهد.

سوال: درعرصه کتاب چقدر پیشرفت صورت گرفته است؟

جواب: زمانیکه کار صورت نگیرد پیشرفت بوجود می آید وبه هر اندازه که کارصورت می گیرد به همان اندازه چالش نمایان می گردد. باید چالش ها ومشکلات نمایان گردد که راه حل برای آنها پیداشود. اما باید گفت، که ازنظر کیفی وکمیتی کارهای خیلی خوب صورت گرفته است، ولی ما همه ساله به یک چالش جدیدمواجه میباشیم. یکی ازمشکلاتی که در سالهای گذشته مطرح شد ویا ما حرف بالای آن داشتیم مشکل تقلب کتاب و کاپی کتاب بود که نویسنده وناشررا خیلی متضرر می ساخت. ولی امسال نیزتا هنوز مشکلات سال گذشته پابرجاست وناشران خیلی زیاد است. کسانیکه به نشروپخش کتب روی آورده اند حرفه یی نیستند. تقاضای ما ازوزارت اطلاعات وفرهنگ این است که جایگاه ناشر باید مشخص شود، تاما مطابق نیازجامعه کتاب تولید کنیم وتولید کتاب بی رویه نباشد.

بالاخره منافع مردم کشورو ناشردرآن دخیل است. این یک سرمایه ملی است واگربه آن توجه نشود درحقیقت مابه سرمایه ملی توجه نه کرده ایم.

سوال: انتشارات عازم ازچندسال به اینسو فعالیت طبع ونشررا انجام میدهد؟

جواب: مدت ۲۶ سال میشود که ما مصروف کار طباعتی هستیم و اکنون کار های ماباستندرهای اروپابرابراست ونشرکتاب را به ستندرد اروپا ساخته ایم ونسبت به کشور ایران خیلی خوب شده ایم. ولی امروز ناشری پیدامیشود که به هرنحوی خلاف قانون کار مارا متضرر سازد ومیخواهد که مارا به جایگاه ۲۶ سال قبل ببرد. مادرمدت ۱۵ سال به این اندازه پیشرفت کرده ایم. پس باید وزارت اطلاعات وفرهنگ جلو چنین کارها رابگیرد.

سوال: انتشارات عازم طي یک سال چند عنوان کتاب را چاپ و نشر کرده است؟

جواب: درسال ۱۳۹۷ انتشارات عازم حدود ۴۰۰ عنوان کتاب جدید رانشر کرده وآنرابه نمایشگاه آسیایی مانند سال های قبل عرضه نموده و افتخارات خوبی رانصیب گردید وهمینطور در نمایشگاه اروپا،وهم نمایشگاه امریکا وفرانکفورت که بزرگترین نمایشگاه های جهان است وازمدت ۵ سال بدینسو درآن اشتراک داریم ومدت دوسال میشود که درنمایشگاه امریکا نیز شرکت داریم وبالاخره این دستاورد فرهنگی خوبتر وبزرگ شده میرود تا ما با در نظرداشت نیازمندی روز کار کنیم وامیدوارهستیم تا نشر الکترونیک رادرافغانستان راه اندازی کنیم وزمانی به این هدف میرسیم که دست آورد های گذشته حفظ شود.

نیک محمد آزاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضوري چمن تاریخي ځېره

پوهاند رازق پوال

داسې کسان به ډېر کم ولیدل شي چې د کابل ښار د حضوري چمن له نامه سره اشنايي و نه لري، دا ځکه چې دا ځای د کابل د له یاده وتلیو محلونو په جمله کې له راځي، خو د حضوري چمن له دغه شهرت سره سره بیا هم زیات شمېر کسان په دې اړه لازم معلومات نه لري، نو اړینه ده چې د لرغونتوب په اړه یې یو څه معلومات وړاندې شي

خواکې یې موقعیت درلود، د شمال لـــه خـــوا پـــه «زنده بانان» او د ختیځ له خوا د مرنجان په غونډۍ پورې تړلی و او د جنوب خوا ته یې د بګرامیو سړک پروت و د حضوري چمن زیاتره برخې له عامو پارکونو څخه عبارت

پکلیو پټیو سکلې کړای شوې وه، د دې ساحې په منځ کې بېلابېلې لویې او کوچنۍ خیمې درول شوې وې چې لویو خیمو یې له ۲۰۰ تر ۲۵۰ تنو پورې ځوکۍ درلودلې د سراج الاخبار د لیکنې له مخې هغه خیمې د امیرحبیب

ساتونکو لپاره ځانګړې شوې وې د خوړو په وخت کې به په ډېر لږ توپیر سره په یوه خواکې د سرتېرو لپاره او په بله خواکې د خلورودو لو لپاره دسترخوانونه هوارېدل له دې محوطې د باندې د فقیرانو او اړمو کسانو لپاره ډېر زیات خواړه وېشل کېدل د حضوري چمن یوه برخه د جمعې د لمانځه د اداکولو لپاره ځانګړې شوې وه د حضوري چمن بله برخه د ورزش لپاره ځانګړې شوې وه، شهزادګانو او دپاچاه خپلوانو حق درلود، چې دنیس او ګلف لوبې په کې وکړي همدارنګه د کرېکټ او فوټبال له سیالیو څخه د حبیبي مکتب او د هندوانو د مکتب زده کوونکو استفاده کولای شوای نندارچیانو له هغو ځوکیو ګټه اخیستله چې د ننګ رانګ دلارې په اوږدو کې ایښودل شوې وې په ډېره آرامۍ او هوساینې به یې د لوبو ننداره کوله او پوځي موسیقي باجه خانه به یې اورېدله. هغه موسیقي چې په دوامداره توګه غږول کېده د حضوري چمن د ښکلا لپاره امیرحبیب الله خان غوښتل چې کابلیانو ته ورځنۍ تفریح ځای او د ګرځېدلو ځای جوړ کړي همدارنګه د تفریحګاه د اوږې د جشنونو لپاره د هوساینې او د مه کېدو مناسب ځای و، ترڅو کابلیان د شپې له خوا په پارکونو کې له جشنونو او آتش بازیو څخه چې ترسره کېدلې خوند واخلي. البته د آتش بازۍ لومړی جشن د ۱۹۱۱ م کال د روژې میاشتې په نیمه ورځ چې د قرآن مجید د ختم له مراسمو وروسته د ۲۰ - ۵۰ زرو تنو کابل ښاریانو په ګډون او په خپلو کلونو کې «دملت د اتفاق» د جشن لپاره هم د آتش بازۍ د غه

مراسم ترسره کېدل امیرحبیب الله خان غوښتل چې د نورو اړوندو چارو د سرته رسولو په خواکې د خپلې یتیم خانې د مالي منابع د برابرولو په خاطر له حضوري چمن څخه ګټه واخلي د حماسي ټک د هغه نمایش له برکته چې په قومي باغ کې ترسره شو په ګټې اخیستنې یې د حضوري چمن په پارک کې دوه ودانۍ جوړې کړې چې یوه یې نوی هوټل (هوټل عصریه) او بله یې د عکاسۍ د ننداړتون ودانۍ وه د خلکو ته بلنه ورکړه چې د عکس اخیستلو لپاره دې مرکز ته ورشي، خو

لېوالتیا ونه ښودله ترڅو چې د وروستي ځل لپاره یې د هوټل د په کار اچولو په خاطر پر عالمانو، مقامونو او میرزایانو په اجباري ډول دا ومنله چې په اوونۍ کې دوه ځله د یکشنبې او چهارشنبې په ورځو کې په فایټونو کې د سپرېدلو لپاره حضوري چمن ته ورشي، دا په داسې حال چې د دربار غړو د خپلو زړنو د ساتنې په خاطر په کال کې له ۵۰ تر ۲۰۰ پورې روپۍ ورکولې په دې وخت کې د پارک د ننګ را ننګ لارې د سهار له خوا جارو او آبپاشي کېدلې ځوکۍ او میزونه یې ترډول شویو چترونو لاندې ایښودل له خاسته ترماښام پورې حضوري چمن له خوشالیو ډکې فضا رانیوه خلکو د ګاډیو، بایسکلونو او موټرونو چې

چې ډېر یې مهرو په سیمه کې یو لږ پوځي تمرینات او نندارې وړاندې کېدې چې حتی امیرحبیب الله خان، شهزاده عنایت الله خان او همدارنګه یو ځل په ناڅاپي ډول د ملکې په ګډون دلوړپوړو مقامونو سخې او نورې میرمنې هم ننداري ته ورغلې وې بیا وروسته د حضوري چمن ساحه د پسرلي او نوروز د مانځلو مراسمو او نورو مراسمو ته ځانګړې شوه او د ماشینخانې شاته د ګذرګاه ارغوان زار، د چاردهي سیمې، د همزنګ او نرې پورته سیمې د کارته سخي زیارت ته انتقال شوه بالاخره د کارته سخي د زیارت سیمه د سختې سیلۍ د راالوتلو له امله پر ېدول شوه لنډه دا چې له دې وروسته د کابل یو شمېر سیمې او باغونه

د امیرحبیب الله خان د رماني له عمراني یادګارونو څخه «قومي باغ» ته په نږدې واټن کې یو عام میله ځای موجود و، هغه چې د امیرعبدالرحمن خان په زمانه کې به لوی لوی جشنونه او محفلونه په کې جوړېدل او امیرحبیب الله خان هم دا میله ځای د خوښیو او ښادیو پر یو پارک بدل کړی و، دا چې یو شمېر پاچهي او درباري مېلې او د خوښیو مراسم په دې ځای کې؛ چې د مخه د لرغوني کابل د قولونو له جملې څخه و او د چمن د قول په نامه یادېده او شخصاً امیرحبیب الله خان به په کې حضوردرلود، نو پر حضوري چمن یې شهرت پیدا کړ حضوري چمن د عیدګاه جومات مخامخ د هغه لوی واټ په غاړه پروت و، چې د عیدګاه جومات په

وې او پرته له کومو موانعو عامو خلکو کولای شوای چې ورشي، خو د حضوري چمن ځینې برخې د دې پارکونو په جمله کې نه راتلې او هغه برخې وې چې امیرحبیب الله خان به درباریان او همېشنې مېلمانه د روژې میاشتې په لومړیو لسوورځو کې چې د عیدګاه په جومات کې به یې د قرآن مجید په ختم کې ګډون کاوه او د روژې په وروستۍ ورځ دروزه ماتي لپاره رابلل البته د دې محفلونو جریانات به په سراج الاخبار کې هم خپرېدل او د دې محفلونو د فضا، دود او ترتیباتو په اړه به پوره معلومات ورکول کېدل د حضوري چمن ساحه چې تر نږدې پنځو، شپږو جریبو (یوهکتار) پورې رسېده، په قلري موانعو احاطه شوې وه او عمومي دروازه یې لکه د پغمان طاق ظفر په

الله خان په فرمایش «د کابل په صنایعو» کې جوړې شوې وې داسې کې او د ښاران صد خیمې د هرکال په بېلابېلو فصلونو کې د سفرونو لپاره چمتو شوې وې په داسې حال کې چې د اوړي په موسم کې به یې خنډې د هوا د چلېدو په خاطر ور پورته کولای شوې د غه خیمې پر غالیو فرش شوې وې په هره خیمه کې چوکۍ او میزونه او د مېلمنو لپاره نوې آسانتیاوې او اړتیاوې لکه کوچنې تشنابونه، د اوداسه او نورو اړتیاوو د پوره کولو لپاره برابرې شوې وې خولونه مخکې خیمه په خپله امیر، شهزادګانو او درباریانو ته ځانګړې شوې وه او د دې لویې خیمې دوو خواوو ته دوې نورې خیمې د عالمانو، افسرانو، ملي او پوځي کارمندانو او د پاچاه د ځانګړو

خلکو د امېر د دې نوښت کم هرکلی وکړ امیرحبیب الله خان د حضوري چمن په عمومي پارک کې یوه بله نقشه هم عملي کړه د چمن په ختیځ د مرنجان غونډۍ په لمنه کې یې د ۴۳۵ مترو په اوږدوالي او د ۱۳۷ مترو په سور یو ډنډ جوړ کړ، هوټل یې دې ځای ته ورانتقال کړ او د هوټل دوداني مخې ته یې د خلکو د تېرېدلو لپاره کرایي فایټونه تیار کړل، خو کابلیانو د امیر له دې نوښت سره

ننداړچیان د دې پارک ګرد چاپېره ګرځېدل او له دې سره جوخت د باجه خانو د غږونو چې فضا یې تسخیروله ننداره کوله همدارنګه حضوري چمن د پښتنې په ورځ د کوچنیو پوځي مراسمو او د پاچهي ګارډ د کښې شاهد و، په داسې حال کې چې د توپونو او نورو وسلو د ښودلو لپاره یو ښه مناسب میدان د پوځي چمن په نامه د کابل ښار د شمال ختیځ په خوا کې په پام کې نیول شوی و، بایې وویل شي

د کابلیانو لپاره د مازدیګر پر مهال د چکروهلو او هوا خوړی لپاره مناسب ځایونه وګرځېدل حضوري چمن د خپلې لرغونتیا له مخې یو معنوي مېله ځای او د عسکري رسم ګذشت د ننداري ځای و او تر وروستیو کلونو پورې یې خپل دغه خصوصیت ځان ته خوندي ساتلی و، خو متاسفانه په هېواد کې وروستیو جګړه ییزو شرایطو او ناامنیو زموږ د هېواد خلک له دغو تفریحي ځایونو محروم کړل

د ایفل برج ۱۳۰ کلن شو

۱۳۰ کاله مخکې په پاریس کې د ایفل برج جوړ شو نن دغه برج د فرانسې د پلازمېنې سمبول او نښه ګڼل کېږي، خو کله چې د دغه برج د بنسټ ډبره ایښودل کېده، په هغه وخت کې له سختو نیوکو سره مخامخ او ډېر بد يې وویل شول

سیلانیان راجلبوي:

د ایفل برج د ۱۸۸۹ م کال د مارچ میاشتې په ۳۱ مه د فرانسې په پلازمېنه پاریس کې د «شان دو مارس» د میدان په شمال لوېدیځه خنډه کې جوړ شو او هر کال ۷ میلیونه سیلانیان له دغه ځایه لیدنه کوي دا په نړیواله کچه د سیلانیانو لپاره تر ټولو جذاب د معمارۍ اثر ګڼل کېږي.

فوق العاده بناء

د ایفل برج له ۳۰۰ متره لوړوالي سره د پرانیستې پر مهال د نړۍ تر ټولو لوړه بناء ګڼل کېده په ۱۸۹۹م کال کې د نړیوال ننداړتون په توګه د دغه برج د جوړېدو چارې بشپړې شوې په پیل کې پلان شوی وه چې برج به ۲۰ کاله وروسته ونړول شي، خو د برج په لوړه نقطه کې د پوځي راډارونو او هوایېزندنې د دستګاوو د نصبېدو له امله د برج نړول وځنډول شول

حیرانوونکې زړورتیا

فرانسوي انجنیر او معمار ګوستاو ایفل، د دغه برج د اوه اعشاریه آټه میلیونه فرانکه لګښت یوه لویه برخه پر خپله غاړه واخیسته نوموړي همدارنګه د یوه نړیوال ننداړتون په توګه د دغه برج د پرانیستې د مراسمو لګښت پر غاړه واخیست خو په ډېر لږ شمېر کې د سیلانیو د راتګ له امله په همدغه لومړي کال ده ته لګول شوې پیسې بېرته ورکړل شوې

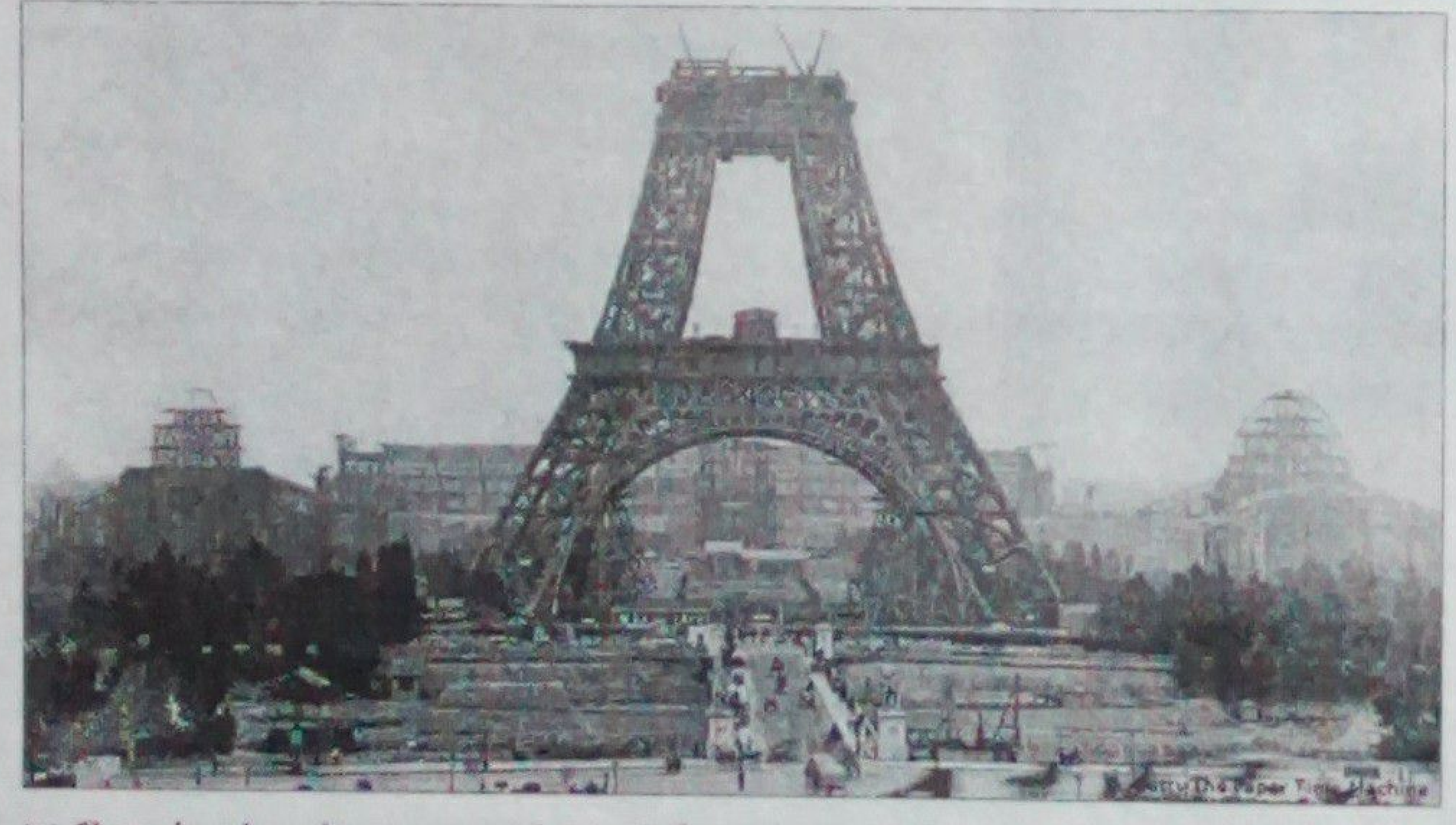

کوچنی توتي:

د دغه برج په جوړولو کې د وسپنې له ۱۸ زره ټوټو یا مېنو او د [illegible] ټنو په وزن له ۲ میلیونه او ۵۰۰ زرو مېخونو څخه استفاده شوې ده په هرو اوو کلونو کې یو وار باید دغه مېخونه رنګ او غوړ شي د دغه برج رنګول په مجموع کې ۱۸ میاشتې وخت نیسي

د ایفل برج د جوړولو چارو شاوخوا دوه کاله او دوې میاشتې وخت ونیو.

ملي نښه

هره شپه ۲۰ زره څراغونه په مختلفو وړانګو سره دغه برج روښانه کوي همدارنګه د ایفل برج له مختلفو پېښو سره، ځانګړي رنګونه خپلوي د فرانسې ملي ورځ (د جولای ۱۴) مه د مشهور فرانسوي هنرمند جاني هالیډې او په فرانسه کې د ۲۰۱۶ م کال د ترهګریز برید پر مهال دغه برج د فرانسې د بیرغ په رنګونو روښانه کړای شوی و

د ایفل برج فتح کول

په غربیو سیمو کې د ناسکل خطلونې لوبغاړي فرانسوي فرګوس هوګو ریشار، د آلپ غره ختونکي او موټر سیکل خطلونکي نوبل د یوه نوي ریکارډ د ټینګولو لپاره د ایفل برج سر ته د ختلو هڅه کوي

رسېږي؛ داسې احساسوي لکه د پاریس ښار پر سر چې ولاړ یاست د ټولې نړۍ په کچه سیلانیان د داسې منظرې د لیدلو لپاره د زینې پر ۱۷۰۰ پله پښو پورته کېږي او یا هم هلته د پښو لفټونو په مرسته ځانونه د برج لوړې نقطې ته رسوي

د Printemps په نامه د پلورنځي بیا

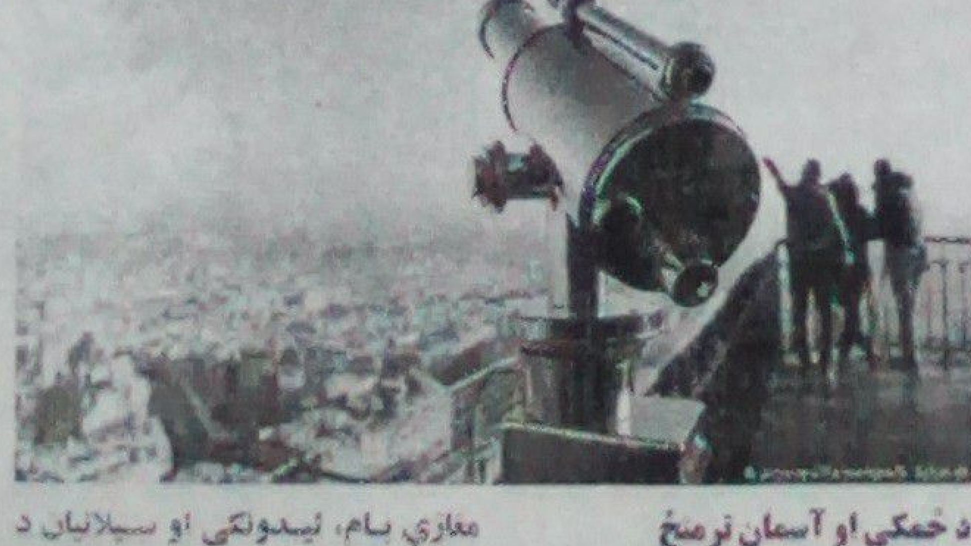

د ځمکې او آسمان ترمنځ

کله چې د ایفل تر ټولو لوړې نقطې ته

معاري بام، لیدونکي او سیلانیان د ایفل ښایسته منظرې لیدلو ته رابولي

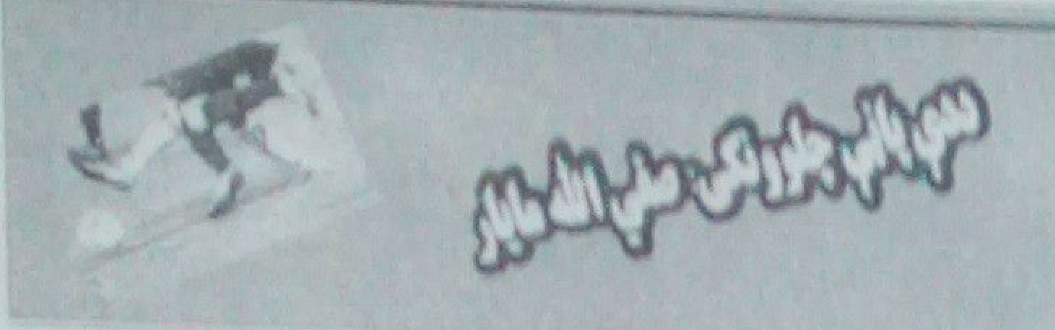

د سپورت نړۍ

«« مور دا وړتیا لرو چې په نړیوال جام کې ستري لوبډلې ونګوو »»

د افغانستان د ملي لوبډلې تکړه آل‌راونډر محمد نبي وایي، چې د هند په غوره لیګ کې لوبېدل به په نړیوال جام کې له دوی سره د فشار په حالت کې مرسته وکړي.

نوموړي د خبري کانفرانس له لارې زیاته کړه، چې د هند په غوره لیګ کې به هر مهال توپوهنه یا توپ اچونه کول لوبغاړي نه فشار سره عادي کوي او کولای شي به تجربه ترلاسه کړي.

سترو لوبډلو ته ګواښ وا وسو: محمد نبي د خپلې لوبډلې لپاره په تېره لوبه کې هغه مهال وروستی اوور ترسره کړ، چې سیالي لوبډلې ۱۱ منډو ته اړتیا درلوده. نبي په سخت فشار کې هم

غوره توپ اچونه وکړه، خو په پنځم توپ یې د ډیونس وارنر د حرابي څکر سانتي له کبله د یادو منډو دفاع ونه شوای کړای.

نوموړي ددغو خبرو پرمهال د راشد خان او مجیب الرحمن په اړه ووېل: «هغوی دوه حمله کوونکي توپ اچوونکي دي چې هرمهال د وېکټو اخیستلو وړتیا لري. راشد خان په منځنیو او وروستیو اوورونو کې او مجیب په لومړیو اوورونو یا پاورپلې کې خطرناک ثابتېدلای شي.»

محمد نبي زیاته کړه، چې له یادو توپ اچوونکو سره زه د دفاعي توپ اچوونکو په حث چې توپونه مې کوم مرسته کوم. له یوې مخې به وېکټې واخیستلې شو او له بلې مخې به د زیاتو منډو ورکولو مخه ونیسو.

د افغانستان د ملي لوبډلې اوسني دري مهم سوکه توپ اچوونکي په انګلستان غوره لیګ کې لوبېدلي دي. د نوموړي په وینا د سوړو لوبډلو لپاره به افغان لوبډله ډېره ستونزمنه تمامه شي.

یاده دې وي چې محمد نبي او راشد خان هغه مهال د کرېکټ بورډ پر پرېکړه توندې نیوکې وکړې چې د یو ورځنیو سیالیو لپاره یې نوی لوبډلمشر وټاکه. ددوی موخه د نړیوال جام لپاره د لوبډلمشر بدلون پر لوبډله بد تاثیر کول وو

محمد نبي چې د خپلې لوبډلې په ګټه یې په څلورو لوبو کې ۷ وېکټې اخیستې او غوره اقتصادي توپ اچونه یې کړې، ای پي ایل د افغان لوبغاړو لپاره غوره بخت بولي.

«مور په نړیوال جام کې ټول کوښښ کوو چې ستري لوبډلې ونګوو او پر وړاندې یې غوره لوبه وړاندې کړو، که خدای کول په نږدې راتلونکي کې به په ټیسټ لوبه کې هم

ورېندر سهواګ: په نړیوال جام کې باید پاکستان ته ماتې ورکړو

د هندوستان د ملي لوبډلې تکړه اوپنر او غوره توپوهونکي ورېندر سهواګ وایي، چې په هر حال باید د پاکستان لوبډلې ته په نړیوال جام کې ماتې ورکړو. ورېندر سهواګ د پاکستان پر وړاندې د کرېکټ لوبه یوه عامه سیالي نه بلکې «جنګ» بللې او زیاته کړې یې ده، چې په هر حال کې باید بریا ترلاسه کړو. د پاکستان او هند د کرېکټ لوبډلو ترمنځ به نړیوال جام کې سیالي په سخت جوش او جذبې ترسره کېږي او تر ټولو زیات مینوال هم لري. خو د ۲۰۰۳م کال له نړیوال جام څخه وروسته د پاکستان لوبډلې د هند پر وړاندې په نړیوال جام کې بریا نه ده خپله کړې. د دې لوبډلو ترمنځ به زړه پورې سیالي د جون میاشتې په ۱۶مه نېټه د انګلستان په مشهور ښار مانچسټر کې ترسره کېږي. د هند تر ولکې لاندې کشمیر کې د پلوامه پېښې او د هند د الوتکې غورځېدو او د پیلوټ له نیولو څخه وروسته یو شمېر هندي لوبغاړو چې هربجن سینګ او ورېندر سهواګ په کې شامل وو د پاکستان پر وړاندې د هند کرېکټ بورډ ته نړیوال جام

څخه د بایکاټ کولو مشوره ورکړې وه. په دې لړ کې د هند کرېکټ بورډ پر پاکستان یو شمېر تورونه هم پورې کړل او آی سي سي ته یې شکایت وکړ، خو د کرېکټ د نړیوالې شورا له خوا یې دغه غوښتنې ونه منل

لاسلیک کړي په سیاست کې یې هم کوي. خو البته تړون باید له یو میلیارد هندي روپیو کم نه وي.» په کرېکټ نړیوال جام کې دا وار د ۱۹۹۲م نړیوال جام قانون یو وار بیا پلي کېږي، چې هره لوبډله به د نورو هرو لوبډلو پر

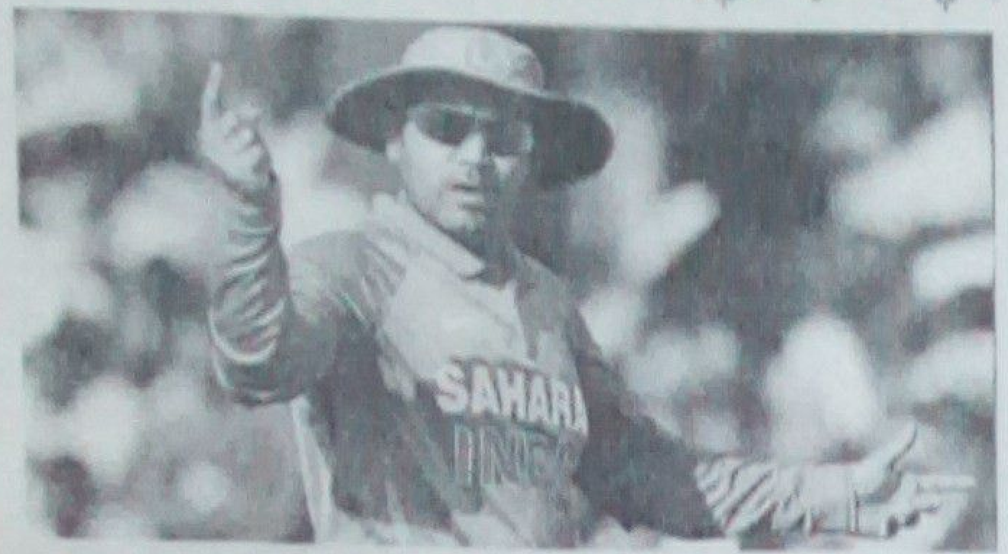

شوې. ورېندر سهواګ وېلي، چې «که د پاکستان پر وړاندې سیالي ترسره نه کړو هم باک نه کوي. مور باید د خپل هېواد شخصي ګټې په پام کې ونیسو او په فکر پرېکړه وکړو.» سهواګ چې یو شمېر ریکارډونه په خپل نامه لري اوس نه کرېکټ څخه سیاست ته تللی. ده د خبریال د یوې پوښتنې په ځواب کې ووېل، چې «په کرېکټ کې یې د پیسو په بدل کې تړونونه

وړاندې یو یوه سیالي ترسره کوي، بیا به نیمه پایلوبې او پایلوبه ترسره کېږي. یاد نړیوال جام ته د افغانستان د کرېکټ ملي لوبډلې هم لاره موندلې چې د هند پر وړاندې د جون په ۲۲مه او د پاکستان پر وړاندې به د جون په ۲۹مه سیالي ترسره کړي. په داسې حال کې چې لومړۍ سیالي به د جون په لومړۍ نېټه د استرالیا پر وړاندې پیل کړي.

د کرېکټ نړیوال جام ته څو ملکونو خپلې لوبډلې اعلام کړې؟

د کرېکټ نړیوال جام لپاره چې د روان کال د مې میاشتې په وروستیو کې په برېتانیا کې پیلېږي، نیوزیلنډ د ملي لوبډلې اعلام کړې دی. د آی سي سي خبرونه لیکي چې تر اوسه ورته نیوزیلنډ د خپلې ۱۵ کسیزې لوبډلې د لوبغاړو نومونه ورکړي دي. د افغانستان کرېکټ بورډ تېره اوونۍ داخلي پخوانی کپتان اصغر له کپتانۍ لرې کړ او د هغه پر ځای یې ګلبدین نایب کپتان وټاکه. د افغانستان د کرېکټ

اپرېل تر ۲۳ پورې خپلې لوبډلې اعلانوي. د کرېکټ نړیوالې شورا وایي، چې هند، پاکستان، جنوبي افریقا او انګلستان ورته د لوبډلو د اعلانولو نېټې ورکړې دي. د هند لوبډله چې دا وخت د نړیوال جام لپاره یو له ټولو غوره لوبډلو ګڼل کېږي، په راتلونکي

لوبډلې ۲۳ کسان دا اوس وخت په جنوبي افریقا کې دي او د حتمي لوبډلې له اعلامه مخکې، شپږ تمریني لوبې کوي. تر ټول غړي ملکونه به د

اوونۍ کې به د خپلې لوبډلې اعلام وکړي. همدارنګه د ۲۰۱۹ میلادي کال نړیوال جام ته له نیوزلنډ وروسته دوهمه

لوبډله هم اعلام شوه. د استرالیا هېواد هم په انګلستان کې ترسره کېدونکي نړیوال پنځوس اوریز جام ته چې د مې میاشتې پر دېرشمه ۳۰ نېټه په پیل سي خپله لوبډله اعلام کړه. دغه جام چې په هرو څلورو کلونو کې یو ځل تر سره کېږي بېلابېلو هېوادونو یې کوربه توب کړی او بېلابېلو لوبډلو تر دامهاله نوموړی جام خپل کړی هم دی. د یاد جام لپاره سږ کال ۱۰ لوبډلې خپل بخت ازمایي، لکه انګلستان، استرالیا، نیوزلنډ، هندوستان، سوت افریقا، وېسټ انډیز، پاکستان، سریلانکا، بنګله دېش او افغانستان. د تېر ۲۰۱۵ کال نړیوال جام کوربه توب د استرالیا او نیوزلنډ لوبډلو کړی وو، چې استرالیا لوبډلې د تېر جام اتلولي هم خپله کړې وه. په دې جام کې افغانستان هم تېر ځل لوبېدلی و، چې بواړي د سکاټلنډ لوبډلې ته یې په کې ماتې ورکړې وه. خو نورې سیالۍ یې بیا

بایللې وې. خو سږ کال افغان لوبډلې د چمتوالي خبر ورکړی، چې نه دي دلې آلراونډر لوبغاړي محمد نبي په خپله یوه مرکه کې نړیوالې لوبډلې په خپلو دوو ملګرو راشد خان او مجیب

افغان پر ځای یې ګلبدین نایب نوی لوبډلمشر وټاکه د افغانستان تر څنګ سریلانکا لوبډلې هم په لوبډلمشرۍ کې تغییر راوست چې دمنور پر ځای یې د ټیسټ لوبې لوبډلمشر او چپ لاسی

خدران باندې ونګولي. د دې تر څنګ افغان لوبډلې نړیوال جام ته په لوبډله کې تغییرات هم راوستل چې د اصغر

اوپنر بیټسمین دیموت کرونرتنې خپل لوبډلمشر وټاکه. هارون لیوال

کرېکټ بورډ اصغر افغان د یو ورځنیو سیالیو لوبډلمشر وټاکه

د افغانستان د ملي لوبډلې پخواني لوبډلمشر اصغر افغان د راتلونکي ۲۰۱۹ کال د پنځوس اوریز نړیوال جام لپاره یو ځل بیا د لوبډلمشر په توګه وټاکل شو. د افغانستان د کرېکټ د ملي لوبډلې لوبډلمشر او لوبغاړو او د افغان کرېکټ بورډ ترمنځ راپورته شوې شخړه په ارګ کې د ښاغلي مختار او د کرېکټ بورډ د پخواني اجرائیوي رئیس شفیق ستانکزي په هڅو هواره او دواړه لوري سره جوړ شول. خو ورځې وړاندې د بورډ د پرېکړې پر خلاف په افغان کرېکټ بورډ کې د پلېرز پاور له رول څخه ګیله واخیستل شوه، محمد نبي عیسی خېل او راشد ارمان د اصغر په حق کې ودرېدل او وې غوښتل چې اصغر افغان دې بېرته لوبډلمشر شي. د افغانستان د کرېکټ بورډ پخواني اجرائیوي رئیس

شفیق ستانکزي چې د درملنې په موخه په هند کې و، له راتګ سره سم دې موضوع ته ور ودانګل او دواړه لوري، اصغر افغان او د کرېکټ بورډ چېرمین عزیز الله فضلي یې په جلا جلا توګه خپل کورته خو ورځې وړاندې ورغوښتل چې په اماراتو کې یې دا ستونزه حل شوه له اوږدو بحثونو وروسته د افغانستان کرېکټ بورډ پرېکړه وکړه، چې په جنوبي افریقا کې به بېرته اصغر افغان د لوبډلمشر په توګه معرفي کوي او په نړیوال جام کې به افغانستان د اصغر افغان په مشرۍ سیالۍ ترسره کړي. د یادولو وړ ده چې د دې ستونزې د حل هر اړخیزه هڅه په ارګ کې مختار او دغه راز له عزیزالله فضلي سره سره شفیق ستانکزي هم کوله چې تر ډېره بریده دا لوري بریالي شول

خان وزیر عابد

راشد خان د کرېکټ په کلني معتبر کتاب «ویسډن» کې

د راشد خان نوم او تصویر سږکال په لومړي ځل په «ویسډن» کتاب کې

ویسډن د افغانستان د لوبغاړي راشد خان په اړه معلومات خپروي. ویسډن

چاپ او راغلي وو د کرېکټ د نړیوالې شورا په درجه بندۍ کې راشد خان د ۲۰ اوورونو لوبې تر ټولو غوره بالر ګڼل شوی او همدا لامل دی چې بیا یې هم نوم په دغه کتاب کې خپور شوی دی. راشد خان په ۳۸ شل اوریزو نړیوالو لوبو کې ۷۵ وېکټې اخیستې دي. راشد هغه افغان لوبغاړی دی چې د آی پي ال او بګ بش په ګډون د نړۍ په ټولو معتبرو شل اوریزو نړیوالو تجارتي لیګونو کې لوبېدلی او ځلېدلی دی دا دوهم ځل دی چې

محلي ویرات کوهلي ته د نړۍ د ټولو غوره لوبغاړي لقب ورکړی او هغه یې د خپل نسل تر ټولو په منځ جوړوونکي یاد کړی دی. د ویسډن کتاب له ۱۸۶۴ کال راهیسې دې خوا هرکال یو وار چاپېږي او دومره معتبر کتاب دی، چې د «کرېکټ انجیل» یې بولي، په دې مانا چې د ډېرو مهمو لوبغاړو یادونه په کې کېږي دا کتاب په لومړي ځل د انګلنډ د کرېکټ یو پخواني لوبغاړي جان ویسډن چاپ کړی و

اروا پوهان: سپورت د جسمي، ذهني او عاطفي ودې لپاره ډېر ګټور دی

رواني ډاکټران وایي، چې د نورو فعالیتونو ترڅنګ سپورت د ځوانانو لپاره یو مصروفیت او له نشې څخه د ژغورلو غوره لاره ده. په دې وروستیو کلونو کې د سپورت مینه وال ډېر شوي. هر ځوان هڅه کوي چې یو ډول سپورت وکړي او د نورو هڅونو ترڅنګ یې یو هدف دا وي چې ځان خوشحاله وساتي. دا چې سپورت د اعتیاد په مخنیوي کې خورا ونډه لري، په دې اړه به د خو ورزشکارانو خبرې واورو: «زه فوزیه وردګ یمه، سپورت خپله روغتیا او سلامتي ده. چې د ډېرو ناروغیو مخه نیسي، ورزشکار انسان ورځ په ورځ پر ځان حاکم کېږي او روغتیا یې هم ښه کېږي، انسان ځان قوي احساسوي، فکر یې بدلېږي او معروف ساتل کېږي.» «زه محمد ابراهیم یم، سپورت داسې کار دی، چې یې نه وړاندې لګېږي. که د نشو وخت په سپورت تېر کړو، نو هم به مو ځان، هم ټولنې او هم به مو کورنۍ ته ګټه رسولې وي.» «زما نوم طوفان دی، له نشه یې توکو څخه د ځان ساتلو یوازنۍ لاره سپورت دی.»

سپورت کوونکي په هیڅکله هم معتاد نه شي، سپورت غوسه لیرې کوي او انسان له ګوښه کېدو څخه ژغوري.» اروا پوهان په دې باور دي، چې پر له پسې سپورت پر جسمي روغتیا سربېره انسان ته رواني آرامتیا ورکوي او پر ځان یې باور ډېروي. اروا پوه محمد طاهر شمس وایي: «سپورت د جسمي، ذهني او عاطفي ودې لپاره ډېر ګټور دی.» وایي: «سپورت د

هغو خلکو لپاره د ستونزو یوازنۍ حل لاره ده، چې پرزوړ ځنکان، وسواس او په نورو رواني ناروغیو اخته وي، ګوښه ګوښه ګرځي او یا هم ذهني کمزورتیا ولري، د دې ټولو ناروغیو د حل لاره سپورت دی.

سپورت هغو کسانو ته هم ډېره ګټه لري، چې ډېر په قهر وي او آن دا چې غواړي ځان ووژني. سپورت د جسمي، ذهني او عاطفي ودې لپاره ډېر ګټور دی.» ډاکټران هم سپورت د بدن لپاره ګټور بولي او وایي، چې د سپورت په نتیجه کې د انسان په بدن کې د ډوپامین په نامه یو ډول ماده تولیدېږي، چې د انسان د خوشحالۍ سبب کېږي. ډاکتر منصور ارشاد د

سپورت په صورت کې هغه هورمونونه وده کوي، چې له ژوند سره د انسان مینه ډېروي. ده زیاته کړه: «د سپورت پر مهال انسان خوله کوي، د زړه حرکتونه یې ډېرېږي او

وجود ته یې ډېر اکسیجن رسېږي، په دې صورت کې د انسان اضطراب، ستړیا او اندېښنه کمېږي او روحیه یې پیاوړې کېږي، دغه ډول د سپورت په صورت کې هغه هورمونونه هم وده کوي، چې د انسان په بدن کې د ودې، انګېزې، خوبي او له ژوند کولو سره د مینې سبب کېږي. دا هورمونونه د انسان په وجود کې په هرو لسو کلونو کې په سلو کې پنځلس کمېږي. سپورت کولای

شي، چې د انسان په بدن کې د دې هورمونونو توازن وساتي او تر ډېره حده هغه مواد له منځه یوسي، چې د نشې په وخت کې انسان خوشحاله ساتي.» له نشه یي توکو سره د مبارزې وزارت د نشه یي

توکو د غوښتنې کمولو په پالیسي کې د المپیک اداره مسوولیت لري چې د ځوانانو لپاره ورزشي پروګرامونه جوړ کړي. د دې وزارت د نشه یي توکو د غوښتنې کمولو رئیس ډاکتر محمد ناصر شرعي وایي، چې سپورت له نشه یي توکو څخه د وقایې یا ځان ساتلو غوره لاره ده. نوموړي وایي: «سپورت د المپیک ریاست د پالیسي عمده برخه ده. په ځانګړي توګه د وقایې په برخه کې، د المپیک ریاست مسوولیت لري، چې د هغو ځوانانو د پوهاوي کچه لوړه کړي

چې په نشه یي توکو نه وي معتاد شوي. هغه ورزشکاران چې په سیالیو کې ونډه اخلي، هغوی باید د نشه یي توکو د استعمال د زیانونو په برخه کې خلکو ته پیغامونه ورسوي. سپورت له نشه یي توکو څخه د خلاصون یوازنۍ لاره ده.» ډاکټران او اروا پوهان وایي، چې د سپورت پر مهال د انسان په وجود کې د ډوپامین او اندروفین په نومونو یو ډول هورمونونه تولیدېږي، چې په نتیجه کې یې د انسان په ذهن او ځلند کې مثبت بدلون راځي، خوشحاله کېږي او په نشو نه اخته کېږي.

محمد ایاز

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وسپنې د کموالي له امله د وینې کمښت

د وسپنې د کموالي له امله دوینې کمښت د کوچنیوالي د دورې د کمخونۍ یو مهم سبب دی، څکه چې وسپنه د هیموګلوبینو په ترکیب کې شامله ده او د وسپنې کموالی د هیموګلوبینو د نه جوړېدو سبب کېږي، کله چې وسپنه کمه شي، نو هیموګلوبین په سمه توګه نه جوړېږي. د نویو زېږېدلو ماشومانو په عضویت کې ۰،۵ ګرامه او د غټانو په عضویت کې ۵ ګرامه وسپنه موجوده وي

د ژوند په لومړیو ۱۵ کالو کې باید د ورځې ۰،۸ ملي ګرامه وسپنه جذب شي او د کوچنیوالي په مرحله کې د وسپنې د لبت بیلانس د تامین لپاره باید د ورځې له ۰،۸ تر ۱،۵ ملي ګرامه وسپنه جذب شي. د خوړل شوې وسپنې له لس سلنې څخه کمه جذبېږي او له همدې کبله باید په غذا کې له ۸ څخه تر ۱۵ ملي ګرامه وسپنه موجوده وي. د وسپنې جذب د انسان له شیدو نسبت د غوا شیدو له زیات دی، د ماشوم چټکه وده، په غذا کې د وسپنې د کموالي او د غذا د جذب کموالی د دې ډول کمخونۍ لپاره زمینه برابروي

وسپنه په زیاتو استقلابي تعاملاتو کې رول لري. وسپنه د اکسیجن په انتقال کې مهم رول لري، د انسان د بدن ډېره وسپنه په هیموګلوبینو کې موجوده وي. همدارنګه د ماشوم د ودې لپاره ضروري ده.

وسپنه په ځیګر، د هډوکو په مغز او نورو کې ذخیره کېږي او د اړتیا په وخت کې مصرفېږي

د وسپنې د کموالي له کبله د وینې کمښت سببونه:

د وسپنې کموالی هغه وخت منځ ته راځي چې په زیاته اندازه وسپنه ماشوم ته ونه رسېږي او یا د وسپنې جذب په ښه ډول سرته ونه رسېږي او یا د ماشوم بدن له وسپنې څخه په بشپړ ډول استفاده ونشي کولای، همدارنګه له عضویت څخه د وسپنې د ضایع کېدو په حالت کې هم د وسپنې کموالی پیدا کېږي

د وسپنې د کموالي دوینې کمښت له امله له 6 میاشتنۍ څخه تر دوه کلنۍ پورې ډېر وقوعات لیدل کېږي، څکه چې په دې مرحله کې وده چټکه وي، ماشوم غټېږي او د وسپنې اړتیا په نسبي ډول زیاتېږي او له بلې خوا په همدې مرحله کې د ماشوم د غذا زیاته برخه شیدې وي او د شیدو د وسپنې اندازه لږ وي د وسپنې د کموالي وینه لږی، له دوه کلنۍ څخه وروسته لږ لیدل کېږي

کلینیکي بڼه:

هغه ماشومان چې یوازې د مور شیدې خوري او په دې ناروغۍ اخته وي د وسپنې دکموالي له امله دوینې کمښت نښې نښانې لږ او خفیفې وي او کله چې انتانات مداخله وکړي او یا اختلاطات پیدا شي، نو بیا اعراض او علایم یې ظاهرېږي

کوم ماشومان چې په دې ناروغۍ اخته وي په ابتدائي حالت کې یوازې تخرښت او خفګان ورسره پیدا کېږي خو کله چې شدید شي، نو بیا ناروغ بې اشتها شي او همدارنګه د زړه حرکات ورسره زیاتېږي

او که چېرې دا کمخونۍ ډېره موده دوام وکړي زړه ورسره غټېږي او سم کار نشي کولای. د وسپنې کموالی پر ذکاوت او عصبي وظایفو هم بده اغېزه لري او همدارنګه د ماشوم ذکاوت او لیک لوست هم متاثره کوي

همدارنګه هغه ماشومان چې په دې ناروغۍ اخته وي، خاورې، تباشیر، خامې وریجې او داسې نورتوکي خوري

درملنه:

د دې ناروغۍ سببي عوامل باید تداوي شي، همدارنګه باید د وسپنې له مستحضراتو څخه استفاده وشي، لکه Ferous Sulfate او Ferric Sulfate

دا مستحضرات ارزانه او قناعت بخښونکي دي او د خولې له لارې استعمالېږي

د وسپنې مستحضرات باید په خالص ډول وخوړل شي او له نورو موادو لکه ویټامینونو سره یو ځای باید ونه خوړل شي

Ferus Sulphate د ورځې 4-6 mg/kg/day په درې دوو کې ورکول کېږي

او که چېرې د وسپنې دجذب مشکل موجود وي، نو د وسپنې مستحضرات باید د زرق له لارې استعمال شي. دا کار یوازې په روغتونونو کې باید وشي. همدارنګه د وسپنې مستحضرات باید په تشه ګېډه وخوړل شي، څکه چې وسپنه په تشه ګېډه ډېره ښه جذبېږي

رنځورمل دوکتور سیف الله «اباسین»
د اندراګاندي د کوچنیانو روغتون متخصص ترینر

د سولې د خبرو شېبېږم پړاو برخلیک...

د زر اعلامولو په اړه هم خبرې وشي، چې نه یوازې د افغان سولې په اړه د زلمي خلیلزاد په خپلو وروستیو څرګندونو، بلکې ډېرو افغانانو په کور دننه کې دلاریونونو، مظاهرو او غونډو په ترځ کې په افغانستان کې د دایمي اوربند داعلامولو په اړه دافغانستان او طالبانو د پلاویو پر سلاسې هوکړې او روغې او جوړې هم ټینګار کړی او له امریکایي پلاوي څخه یې په کلکه غوښتنه کړې، چې دافغانستان او امریکا په ګډون دې سیمې او نړۍ ټبات نه دسترګواس په توګه دطالبانو په څېر د ترهګرو له شره، دغه راز دپاکستان، روسیې او ایران په ګډون دهغوی دملاتړ کوونکو، روزونکو، تولیدوونکو، صادروونکو او وسله وال کوونکو هېوادونو له توطیو څخه د هېواد سیمې اوړی د نورو خلکو د ځورولو لپاره نور له پوره جدیت او قاطعیت څخه کار واخلي او آن تر دې چې له طالبانو او دهغوی دملاتړو هېوادونو څخه دې په افغانستان کې دسولې په اړه دشویو ژمنو او هوکړه لیکونو دپلي کولو لپاره تضمینونه واخلي اود سرغړولو په ګډ کې دې نه یوازې په پاکستان او ایران کې د طالبانو مشران، بلکې دهغوی دملاتړو هېوادونو مشران هم په لیه کړي او د القاعده د ړنګ شوال تروریستي سازمان د مشر اسامه بن لادن، د طالبانو د پخواني مشر ملااختر محمد منصور، د لیبیا او دعراق د وخت د استبدادي رژیمونو دمشرانو معمرالقذافي او صدام حسین له برخلیکونو سره دې مخ کړي ، نو هغه به دافغانستان او امریکا په ګډون دسیمې او نړۍ هېوادونه د طالبانو او نورو ترهګرو له ځانمرګو او غلچکي بریدونو، بمي چاودنو او د ۲۰۰۱ م کال دسپتمبر میاشتې دیوولسمې نېټې په څېر په زړه دردوونکو او بوګنوونکو پېښو له شره او دهغوی دملاتړو هېوادونو له زیانو مکاریو او توطیو په خوندي شي، له هوسا، بیا او سوکاله ژوند څخه به دتل لپاره برخمن شي اوله دې پرته به د پاکستان، روسیې او ایران په څېر دسیمې او نړۍ دمغرضو هېوادونو دشومو موخو او دهغوی درزول شویو ګوډاګیو «طالبانو» او نورو ترهګرو ډلو د ځانمرګو او غلچکي بریدونو ښکار کېږي چې له امله به یې تل زیات ویرونه او ماتمونه ګالي

دسیاسي شنونکو او نورو کار پوهانو په اند، دطالبانو په پلاوي کې دطالبانو دښځینه استازیو ګډون دافغانستان دسولې په اړه د طالبانو په سیاست کې دمثبت بدلون نښه ده او دا لمه ښيي کېدای چې دښځو دحقوقو په ګډون به دافغانستان تېرې اتلس کلنۍ لاس ته راوړنې د افغان سولې دخبرو ښکار نه شي. دافغانستان دسولې په پلاوي کې دښځو برخه والو استازو هم د طالبانو په پلاوي کې دښځو دګډون نوود هرکلی کړی او د طالبانو په سیاست کې یې دغه مثبت بدلون په هېواد کې د ښځو د بېړی راتلونکې لپاره ستر زېری بللی، چې دافغانستان دسولې په اړه به دحکومت او طالبانو ترمنځ دهوکړې په پایله کې دښځو د حقوقو په ګډون د افغانستان د تېرو اتلسو کلونو لاسته راوړنې پر اوبو لاهو نه شي

جمهوررییس غني د سېلابونو د زیانونو ...

د خپلو لدارو د اقداماتو په اړه هم خبرې وکړې. جمهوررییس غني د یاد راپور او خبرو له اورېدو وروسته اړوندو مسوولینو ته په ټولو ولایتونو کې د زیانونو د محتویو او د زیانمنو شویو او اوسنیو زیانونو د دقیقې ارزونې لپاره د هراړخیزو اقداماتو په خاطر لازمې لارښوونې وکړې جمهوررییس په کابل کې د وروستیو سېلابونو په اړه ووېل، د ټولو خلکو غوښتنه ده چې د کابل سیند حریم باید مشخص او له غاصبینو واخیستل شي. د هېواد جمهوررییس څرګنده کړه د کابل د اوبو د مدیریت لپاره بیړني پلان ته اړتیا ده او ټولې اړوندې اداري دې په همغږۍ پر دغه پلان کار وکړي، چې په شپږو میاشتو کې د کابل په سیند کې محسوس تغییر رامنځته شي. دغه راز جمهوررییس محمداشرف غني د سېلاب ځپلو پر تشخیص او هغوی ته د بېړنیو مرستو پر رسولو ټینګار وکړ.

طالبان واک وېش نه مني، د ټول هېواد ...

ځواکونو او ناټو پوځیانو پر ضد په جګړه کې بریالي شي. لانګ وار ژورنال خپرونه وایي، طالبانو د خپلې اعلامیې په انګلیسي ژباړه کې ویلي چې نور بهرني پوځیان د دوی اصلي دښمنان نه دي. خپرونه وایي چې اوس د طالبانو هدف ټول هېوادوال دي چې په ملي اردو، ملي پولیسو او یا ملي امنیت کې کار کوي

وسله والو ترهګرو په فراه کې د نجونو ۲ ښوونځي...

ټولګیو پورې د نجونو له زده کړو سره مخالفت هم نه کوي. د طالبانو ویندوی ذبیح الله مجاهد په فراه کې د دوو ښوونځیو په وېجاړولو کې د طالبانو لاس لرل رد کړل، ویې ویل چې دا ښوونځي د پوهنې وزارت له لوري په فراه کې د مسوولانو د ټاکنې پر سر د اختلافاتو له کبله وېجاړ شوي دي. طالبانو ویلي چې د روان اپریل له ۱۹ څخه په قطر کې په بین الافغاني خبرو کې به د دوی له لوري ۷ تنه ښځې هم ګډون ولري. د طالبانو له لوري دې بې ساري اعلام هیله ښورولې چې نه یوازې د نجونو له ۶ تعلیم، بلکې په لوړه کې د ښځو له حقونو سره د طالبانو د مخالفت ګڅه به هم راکمه شي

افغان اعلانات

بدینوسیله به تاسی از ماده چهل و سوم قانون تدارکات به اطلاع عموم رسانیده می شود، وزارت امور خارجه ح ۱۱ در نظر دارد، تا قرارداد خدمات حفظ ومراقبت وپاک کاری قصر ستوری، تعمیرهای مرکزی، اداری، سیاسی و اقتصادی شماره ارتباطی (MOFA/98/NCB/NCS-003) را به شرکت ساختمانی الهام بلال دارنده جواز شماره (D-69244)، آدرس شرکت، سه راهی خوجه بغرا ستگاه دانش ناحیه ۱۵ کابل افغانستان، را به ارزش مجموعی مبلغ (10,200,000) افغانی اعطاء نماید. اشخاص حقیقی و حکمی که هرگونه اعتراض در زمینه داشته باشند، می توانند اعتراض خویش را از تاریخ نشر اعلان الی هفت روز تقویمی طور کتبی توأم با دلایل آن به آمریت تدارکات وزارت امور خارجه ح ۱۱، واقع چهار راهی ملک اصغر، کابل- افغانستان ارائه نمایند.

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم حشمت الله ولد عبدالاحد مفقود گردیده اعتبار ندارد. ۲۸۱۸

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد رضا ولد محمد کریم مفقود گردیده اعتبار ندارد.

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد صادق ولد عبدالحکیم مفقود گردیده اعتبار ندارد

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم قمرالدین ولد اکرم خان مفقود گردیده اعتبار ندارد.

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم شریف ولد علی گل مفقود گردیده اعتبار ندارد. ۲۶۸۷

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم جاوید ولد ناظر حسین مفقود گردیده اعتبار ندارد. ۲۸۱۱

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم معصومه بنت نظرخان مفقود گردیده اعتبار ندارد.

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم عزیز احمدولد ابراهیم مفقود گردیده اعتبار ندارد.

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم اسلام ولد غلام جان مفقود گردیده اعتبار ندارد.

*****

پاسپورت سیاحتی به اسم حبیب الله ولد محمد اسماعیل مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۸۱۶

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد عمران ولد محمد عمر مفقود گردیده اعتبار ندارد 2912

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم نجیبه بنت عطا الله مفقود گردیده اعتبار ندارد 2923

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم عبد الرقیب ولد اسماعیل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2906

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم الهام خان ولد مایل باز مفقود گردیده اعتبار ندارد 2901

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم خان محمد ولد اکبر مفقود گردیده اعتبار ندارد. 2902

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم نصر الله ولد خالبده مفقود گردیده اعتبار ندارد 2904

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم صبغت الله ولد سیف الله مفقود گردیده اعتبار ندارد 2905

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم جان گل ولد سید علم مفقود گردیده اعتبار ندارد. 2909

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم عصمت الله ولد محمد جان مفقود گردیده اعتبار ندارد 2910

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم حفیظ الله ولد گلاب جان مفقود گردیده اعتبار ندارد 2911

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم محب الله ولد عبدالله مفقود گردیده اعتبار ندارد 2913

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم امین الرحمان ولد عبد الجلیل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2926

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد عارف ولد عزیز الله مفقود گردیده اعتبار ندارد 2932

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم دیبا بنت محمد علی مفقود گردیده اعتبار ندارد 2920

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم عبدالقدیر انوری ولد عبدالکریم مفقود گردیده اعتبار ندارد 2919

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم علی خان ولد جمعه مفقود گردیده اعتبار ندارد 2786

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم مسعود ولد محمد شریف مفقود گردیده اعتبار ندارد 2790

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد خان ولد محمد امین مفقود گردیده اعتبار ندارد 2903

◈ ◈ ◈ ◈

جاوید ولد جمعه خان یک عراده موتر لندر کروزر زرهی 2010 رنگ سلوری دیزلی 5 نفری چپه کمپنی پلیت 0102027 5-39857 ش انجن 1 و شاسی 5017576 7 09 7 خویش را بعد از طی مراحل قانونی خرید و فروش بالای اسامی نور محمد ولد محمد رحیم بفروش رسانیده است بناءً اشخاص ادارات و موسساتیکه با عراده فوق کدام معامله داشته باشند الی مدت سه یوم به مدیریت ع ترفیک کابل اطلاع دهند ۲۶۵۷

◈ ◈ ◈ ◈

اسمی عاطفه بنت محمد خان ولدیت محمد رحیم ساکن فیروز آباد ناحیه ۱۰ ولایت هرات علیه اسمی قادر ولد عبدالظاهر ولدیت نورمحمد ساکن کشور ایران تهران هرات دراین محکمه دعوی تفریق دارد که مدعی علیه مذکور غایب میباشد اگر از تاریخ نشر اعلان به مدت یک ماه به دیوان رسیدگی به قضایای احوال شخصیه محکمه شهری ولایت هرات حاضر نشود موضوع غیابا فیصله میشود آنگاه حق شکایت را نخواهد داشت ۲۷۶۲

◈ ◈ ◈ ◈

محترم خان محمد ولد دوست محمدوکیل شرعی دواخانه المصور واقع ناحیه ولسوالی مرکز ولایت پروان که ملکیت محترم عبدالصادق ولد عبدالرزاق دارنده تذکره ج ۱۳ ص ۱۴۶ ث ۱۲۱۹ ، مسکونه اصلی ولایت پروان میباشد بالای محترم میر عبدالقدوس ولد میر سیدخان دارنده تذکره ج اول گزر آقایی ۱۳۵۲ ص ۱۰ ث ۷۴۵ ، مسکونه اصلی ولایت پروان به فروش میرساند اشخاص ،موسسات ودوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۷۴۱

◈ ◈ ◈ ◈

محترم خوشحال ولد درمحمد دارنده تذکره جلد متفرقه ۷۱ ص۵ ث۲۲ ، مسکونه اصلی ولایت وردک امتیاز یک باب درملتون ملکیت خویش را به اسم خوشحال ولی واقع ناحیه ولسوالی مرکز ولایت وردک بالای محترم عزیزالله ولد شیراحمد دارنده تذکره ج اول قلم انداز ۱۳۸۵ ص ۹۲ ث ۵۲۹ ، مسکونه اصلی ولایت میدان وردک به فروش میرساند اشخاص ،موسسات و دوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۶۸۰

◈ ◈ ◈ ◈

ریاست محکمه ابتدائیه تجارتی کابل به اطلاع اسامی سید رحمت الله صدیقی ولد سید حفیظ الله که مسکونه ناحیه دهم عقب لیسه زرغونه میباشد میرساند هرگاه نامبرده مذکور تا مدت دوماه جهت تعقیب دوسیه حقی خویش به این محکمه حاضر نگردد درغیاب شان تصمیم اتخاذ وانگاه حق شکایت را ندارد ۲۷۰۱

◈ ◈ ◈ ◈

جواز تجارتی نمبر 1438 - 4 --- 01 به اسم چراغ علی ولد بومان مفقود گردیده اعتبار ندارد 2791

◈ ◈ ◈ ◈

جواز تجارتی نمبر 26380 به اسم شرکت جواز سرمایه گذاری خصوصی مفقود گردیده اعتبار ندارد 2787

◈ ◈ ◈ ◈

جواز تجارتی نمبر 10595 --- 0101 به اسم شرکت عارف شعیب غفاری لمتید مفقود گردیده اعتبار ندارد 2785

◈ ◈ ◈ ◈

اسمی خدیجه بنت محمد گل ولدیت کمال الدین ساکن شلتر ندای زن ولایت هرات علیه اسمی عبدالله ولد عبدالحکیم ولدیت ساکن ایران تهران دراین محکمه دعوی تفریق دارد که مدعی علیه مذکور غایب میباشد اگر از تاریخ نشر اعلان به مدت یک ماه به دیوان رسیدگی به قضایای احوال شخصیه محکمه شهری ولایت هرات حاضر نشود موضوع غیابا فیصله میشود آنگاه حق شکایت را نخواهد داشت ۲۷۱۱

◈ ◈ ◈ ◈

ترجمه انگلیسی تذکره تابعیت به اسم سمیرا فیضی بنت محمد عالم مفقود گردیده اعتبار ندارد 2682

◈ ◈ ◈ ◈

یک جوره پلیت موتر نمبر 3212 دولتی مربوط ریاست حوزه تولید برق شرکت افغانستان برشنا مفقود گردیده اعتبار ندارد 2685

◈ ◈ ◈ ◈

محترمه ثریا بنت عبدالخالق دارنده تذکره جلد ۱۱ اساس ص۹۸ ث ۱۴۴۶ ، مسکونه اصلی ولایت کابل امتیاز یک باب درملتون ملکیت خویش را به اسم عالم واقع ناحیه ولسوالی پغمان ولایت کابل بالای محترم محمد ولی ولد شیرین جان دارنده تذکره جلد ۲۷ ص۷۷ ث۲ ، مسکونه اصلی ولایت وردک به فروش میرساند اشخاص ،موسسات و دوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند. ۲۶۹۹

◈ ◈ ◈ ◈

مهر ادویه فروشی اورنگ شاه ملکیت محترم عبدالوهاب واقع ناحیه ۱۱ ولایت کابل مفقود گردیده از اعتبار ساقط میباشد

اشخاص و موسسات و دوایر دولتی در مورد ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت سه یوم به این اداره مراجعه نمایند. ۲۶۷۰

◈ ◈ ◈ ◈

ریاست معارف شهر کابل ضرورت یک دربند حویلی کرایی که حداقل ۲۰ باب اطاق و یا بیشتر از آن را داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ غرض تدریس شاگردان متوسطه اسپین ادی مربوط حوزه دهم از طریق روزنامه ها به نشر سپرده بود موضوع یکبار دیگر به نشر سپرده میشود علاقمندان درخواست خود را بعد از نشر اعلان الی ۱۴ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند. ۲۶۹۳

◈ ◈ ◈ ◈

تولد کارت به اسم لیلا بنت خادم حسین مفقود گردیده اعتبار ندارد 2928

◈ ◈ ◈ ◈

تولد کارت به اسم فرخنده بنت محمد اسلم مفقود گردیده اعتبار ندارد 2929

◈ ◈ ◈ ◈

تولد کارت به اسم فریده بنت محمد اسلم مفقود گردیده اعتبار ندارد 2937

◈ ◈ ◈ ◈

تولد کارت به اسم مرسل بنت محمد اسلم مفقود گردیده اعتبار ندارد 2927

◈ ◈ ◈ ◈

قرار است جلسه قضایی مرحله استینافی اسامیان هریک قمر ولی شاه ولد طاهر شاه و عصمت الله ولد میاولی مسکونین مرکز ولایت خوست در محکمه محترم استیناف ولایت پروان دایر گردد بنا بمنظور احضارت اسامی عصمت الله ولد میاولی به سمع وی رساینده میشود تا از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده روز به خارنوالی مبارزه علیه جرایم امنیت داخلی و خارجی ولایت پروان حاضر گردند درغیر آن مطابق فقره ۲ ماده ۲۰۹ قانون اجراءات جزایی حکم غیابی اصدار خواهد گردید. ۲۷۱۷

◈ ◈ ◈ ◈

بعد از تحقیقات لازم در زمینه فیصله شرعی نمبر ۲ مورخ ۱۳۹۸/۱/۱۲ درحال حضور داشت خارنوال نورمحمد وکیل مسخر اسامی یارمحمد غایب مبنی به اثبات دعوی مدعی بالوکاله مذکور حکم غیابی صادر گردید

بنا حسب هدایت مصوبه نمبر ۳۴۳ مورخ ۱۳۹۴/۳/۱۹ شورای عالی مقام ستره محکمه حکم محکمه را از طریق وسایل اطلاعات جمعی تان به اطلاع یارمحمد غایب باشنده ناحیه ۱۷ برسانید تا مدت ۲ ماه به ریاست دیوان مدنی حوزه چهارم شهر کابل حاضر گردد درغیر آن اجراات مقتضی صورت میگیرد آنگاه حق شکایت را ندارد. ۲۷۳۹

◈ ◈ ◈ ◈

جواز تجارتی نمبر 11792 - ۱ به اسم آرام ای گروپ افغانستان مفقود گردیده اعتبار ندارد 2918

◈ ◈ ◈ ◈

جواز تجارتی نمبر 49567 به اسم انستیوت دانش افغانستان مفقود گردیده اعتبار ندارد 2681

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد عمران ولد محمد عمر مفقود گردیده اعتبار ندارد 2912

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم نجیبه بنت عطا الله مفقود گردیده اعتبار ندارد. 2923

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم عبد الرقیب ولد اسماعیل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2906

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم الهام خان ولد مایل باز مفقود گردیده اعتبار ندارد 2901

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم خان محمد ولد اکبر مفقود گردیده اعتبار ندارد. 2902

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم نصر الله ولد خالبده مفقود گردیده اعتبار ندارد 2904

◈ ◈ ◈ ◈

اظهارنامه مالیاتی سال ۹۷ به اسم شرکت کاریابی اکسپرس مفقود گردیده اعتبارندارد. ۲۳۳۹

◈ ◈ ◈ ◈

یک قطعه استعلام نمبر ۴۴۸ - ۹۷/۱۲/۱۴ گمرک کابل به اسم مجتبی مفقودگردیده اعتبارندارد. ۲۵۷۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هیواد کې د سوداګریزې راکړې ورکړې کچه ۱۰ سلنه لوړه شوې

د افغانستان د رېل‌پټلۍ اداره وايي، د تېرو نورو کلونو په پرتله له دغې لارې اوس د سوداګریزې راکړې ورکړې کچه ۱۰ سلنه لوړه شوې. د دغې اداري مرستیال عبدالباري صدیقي وايي، د افغانستان د حیرتان له لارې د ترکمنستان او ازبکستان تر څنګ د منځنۍ آسیا یو شمېر نورو هیوادونه ته په ورځني ډول شاوخوا ۳۰۰ ټنه سوداګریزه راکړه ورکړه کېږي. د ښاغلي صدیقي په خبره له دې لارو د افغانستان له لوري کرنیز محصولات وچې او تازه مېوې او معدني توکي صادرېږي او نفتي او ساختماني توکي راواردېږي نوموړی وايي، دا د افغانستان د سوداګریزو فعالیتونو لپاره په پرمختګ دي

HEWAD DAILY

هیواد

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

پنجشنبه د ۱۳۹۸کال د وري ۲۹نمه د ۱۴۴۰ ق د شعبان المعظم ۱۲ مه د 18/4/2019

په هیواد ورځپاڼه کې ګډون وکړئ!

د دولتي ادارو، عامو خلکو او زده کوونکو لپاره کلنی ګډون: (۴۰۰۰) افغانی

۶ میاشتنی ګډون: (۲۰۰۰) افغانی

د کورنیو شرکتونو، مؤسسو او انجوګانو لپاره کلنی ګډون: (۶۰۰۰) افغانی

۶ میاشتنی ګډون: (۳۰۰۰) افغانی

د بهرنیو سفارتونو، انجوګانو او مؤسسو لپاره کلنی ګډون: (۸۰۰۰) افغانی

۶ میاشتنی ګډون: (۴۰۰۰) افغانی

پاکستان منظور پښتین ته آخر سر ټیټ کړ

منظور پښتین په یاده غونډه کې خپلې غوښتنې تکرار کړې او وې ویل چې ژر تر ژره دې ورک شوي پښتانه بېرته راخوشي کړای شي او همدا راز د پښتنو له سیمو دې د بارودي سرنګونه ختم کړل شي

هغه وویل چې په پاکستان کې دې داسې کمېټه جوړه شي چې د ورکو شویو پښتنو په اړه پلټنې وکړي او ولس ته رښتیا ووايي، چې دا پښتانه ولې او په کومه ګناه امنیتي ادارو له خان سره وړي دي

د پاکستان حکومت اخر د پښتون ژغورنې غورځنګ مشر ته سر ټیټ کړ او وېمه ورځ د پاکستان حکومت د پښتون ژغورنې غورځنګ له مشرانو سره په لومړي ځل رسمي غونډه وکړه او د دوی غوښتنې یې مخامخ واورېدې. د پاکستاني رسنیو د راپورونو له مخې، په دغه غونډه کې د پښتون ژغورنې غورځنګ مشرانو منظور پښتین، محسن داوړ او نورو ګډون درلود او همدا راز د حکومت د سېنېټ کمېټې مشرانو یکې برخه درلوده چې ۳ ساعته یې دوام وکړ. منظور پښتین په یاده غونډه کې خپلې غوښتنې تکرار کړې او وې ویل چې ژر تر ژره دې ورک شوي پښتانه بېرته راخوشي کړای شي او همدا راز د پښتنو له سیمو دې د بارودي سرنګونه ختم کړل شي. هغه وویل چې په

پاکستان کې دې داسې کمېټه جوړه شي چې د ورکو شویو پښتنو په اړه پلټنې وکړي او ولس ته رښتیا ووايي، چې دا پښتانه ولې او په کومه ګناه امنیتي ادارو له خان سره وړي دي. هغه همدا راز د سېنېټ کمېټې ته وویل، چې زموږ غوښتنې شکاره او روښانه دي او موږ ژر تر ژره د دې حل غواړو، موږ نور په خپله سیمه کې جنګ نه غواړو او پښتون ولس ته دې د هغوی قانوني حقونه ورکړل شي. د سېنېټ کمېټې مشر د منظور پښتین ټولې غوښتنې واورېدې او وې ویل چې په دې غونډه کې له ډېرو خبرو خبر شو. هغه همدا راز زیاته کړه چې د پښتون ژغورنې غورځنګ د قانوني حقونو لپاره به ژر لاس په کار شي او په دې برخه کې به خلګړې کسان وګوماري، چې د دوی غوښتنې حل کړي. هغه همدا راز زیاته کړه، چې دا یې د پښتون ژغورنې غورځنګ له مشرانو سره لومړۍ رسمي غونډه ده او غونډه یې ډېره نه وشوه دا په داسې حال کې ده چې څو ورځې مخکې د پښتون ژغورنې غورځنګ په میرانشاه غونډه کې منظور پښتین ویلي وو چې د پاکستان پوځ د پښتنو پر ضد عملیات کړي او ترهګر د دوی خپل خلک او هغه ویلي چې د پاکستان پوځ او طالبان پلار او زوی دي همدا راز ملي وزیر ویلي چې تر څو پورې چې د پښتنو په سیمه پاکستانی پوځ موجود وي، د پښتنو په سیمو کې به سوله راشي.

مرکچي پلاوی دې طالبان قانع کړي چې له مذاکراتو پرته بله لاره...

جمهوررییس محمداشرف غني پرون له عزمي مخکې د دوحې غونډه کې د افغانستان اسلامي جمهوري دولت ګډون کوونکي پلاوي سره په کتنه کې وویل تاسې هغه ماموریت پیل کوئ چې ولس ورته خلوېښت کاله صبر کړی او تاسې د ولس ورکه چې دوامداره او ټلپاتې سوله ده، موندلې او ترلاسه کوئ. شئ په سلامخانې ماڼۍ کې په دې اړه جوړې شوې غونډې ته د وینا پرمهال جمهوررییس څرګنده کړه ستاسو ماموریت د افغانستان د سولې او دولت هیئې او ارزوګانې تمثیلوي او د ټول ولس عملي استازیتوب کوئ. ده زیاته کړه په وطن کې زموږ حق ثابت دی او د نویدو او نېرو احساساتو پر وړاندې د دې خاورې زغم د هندوکش غره په څېر قرار لري.

د هیواد جمهوررییس وویل زموږ ګډ درد دا دی، چې هره ورځ د وینې تویدو شاهدان یوو انتحار، انفجار، ډزو او بمبارۍ، روحاً او جسماً ستړي کړي یوو، خو دا چې زموږ په زړونو او وینه کې له وطن سره د زړهاو کلونو مینه ده، نه ماتېږو او نه تېښتې کېږو ده زیاته کړه موږ باوري یوو چې د نورو بحرانونو په څېر به دغه خلوېښت کلن جنګ هم ختمو د تېښتې ختمولو کیلي زموږ په لاسونو کې ده ده وویل: راشئ یو بل ومنو او د راتلونکو نسلونو لپاره له خانخاني تېر شو د خانخانې سامار خوک منزل ته نه شي رسولی او نه هم په یوازې خان پسې ګرځېدل ارامي راوړلی شي.

جمهوررییس وویل یو تاریخي فرصت په لاس راغلی چې موږ په زور فکر او بحثونو خپلې دایمي ستونزې حل کړو د خپلواک ملت په توګه هغه تصامیم ونیو چې د خدای رضا او د ملت خیر په کې نغښتی. محمداشرف غني وویل د سولې لپاره ملي، اسلامي، سیمه ییز او بین‌المللي شرایط چمتو دي او سوله د جرأت او قوت سمبول ده ده زیاته کړه یوازې ولس پرېکړه کوي چې کوم شرایط او حدود منې او له کومو سره مخالفت لري.

جمهوررییس څرګنده کړه د سولې وروستي تصمیم نیوونکی ملت دی موږ او تاسو ټول استازي یوو زموږ قوت او عزت په همدې استازیتوب کې دی مسوولیت مو هم له همدې سرچینه اخلي او همدا استازیتوب زموږ د واکونو حدود ټاکي محمداشرف غني راتلونکو نسلونو د آبادۍ او هوسایي لپاره کوو جمهوررییس وویل تاسې د لومړي ځل لپاره له مقابل لوري سره د هر اړخیزو بحثونو زمینه برابره شوې. تاسو په قطر کې د افغانستان اسلامي جمهوري دولت او افغان ملت استازیتوب کوئ او دا استازیتوب مهم دی.

جمهوررییس هغوی ته په خطاب کې وویل د اوسني افغانستان واقعیتونه، هیلې، دردونه او لید له طالبانو سره شریک کړئ، هغوی وپېژنئ او فرصت ورکړئ چې تاسې وپېژني ده زیاته کړه د نظام موجودیت او سرې کرښې د دې وطن له مشترکو هیلو او ارزوګانو څخه جوړې شوي ده زیاته کړه طالبان قانع کړئ چې دولت سره له مذاکراتو بغیر بله لاره نه لري او د جنګ د ختمولو لپاره بله نسخه نه پیدا کېږي، زموږ خپل تاریخ راته وایي چې پردي زموږ لپاره تصمیم نه شي نیولی.

جمهوررییس څرګنده کړه د ویسې ټوپول بریالیتوب نه دی او نه هم د ستونزې سیاسي حللاره غالب او مغلوب لري د سولې ګټونکي به افغان ماشومان، میرمنې، بېیمان او د افغانستان ولس وي موږ سوله د خان نه، بلکې د ټول هیواد او ملت لپاره کوو جمهوررییس وویل تاسې د دولت او ملت د سفیرانو او استازو مسوولیت لرئ له طالبانو سره په زغم، دقت او متانت د ولس د غوښتنو، د نظام د تداوم، قانونیت او د سېنو د پیاوړتیا په اړه واضح خبرې وکړئ ده زیاته کړه د دوی په دردونو، محرومیتونو، هیلو او نظریاتو خان پوه کړئ، دا تاسې پورې تړلې ده، چې بېرته د افغانستان ولس لپاره څه راوړئ؟

وروسته د سولې عالي شورا مرستیالې آغلې حبیبې سرابي د دوحې غونډې د پیشنهادي اجندا په اړه د غونډې ګډونوالو ته معلومات ورکړل جهادي رهبر استاد عبدالرسول سیاف د وینا پرمهال وویل نن د یوې مبارکې موضوع په اړه چې سوله ده دلته راټول شوي یوو سوله الهي امر او د ولس، ټري او بشریت غوښتنه ده ده زیاته کړه د هر جنګ پای سوله ده او د سولې مخالفت په حقیقت کې د خدای د دین مخالفت دی.

نوموړي وویل زموږ پر هیواد جنګ تحمیل شوی او د جنګ هره لحظه ناروا ده د جنګ د پای ته رسولو یوازینۍ لاره ټلپاتې او باعزته سوله ده ده دوحې ته د تلونکي پلاوي له غړو وغوښتل چې د مناظرې او متانې نه، بلکې د سولې په نیت لاړ شي او خپل وحدت وساتي همدارنګه یې د طالبانو نه پلاوي هم وغوښتل چې په اصلاح او نېک نیت سره د سولې مذاکراتو ته راشي د سولې عالي شورا رییس استاد محمدکریم خلیلي وویل جنګ د حل لاره نه ده او د یو شفاف میکانیزم په اساس باید سوله تامین شي. هغه زیاته کړه: د کړۍ په یوه هیواد کې هم سوله له جرئت او قاطعیت پرته نه ده راغلې او نه هم سوله تېر ته د ورګرځېدو په مانا ده.

هغه څرګنده کړه، د جنګ پای ته رسېدل او د سولې تامین د ټولو غوښتنه او د افغانستان اسلامي جمهوري دولت پلاوی څخه یې وغوښتل چې په پراخ او ملي لید د دوحې بین‌الافغاني مذاکراتو ته لاړ شي او په متانت د خپلو خلکو استازیتوب وکړي. مخکینی جمهوررییس حامدکرزي دغې غونډې ته د وینا پرمهال وویل، نن د خوشالۍ ورځ ده چې سولې ته د رسېدو هڅه او عزم مو کړی د افغانستان خلکو ته تر دې بله لویه هیله او خوشالي نشته هغه زیاته کړه، له طالبانو سره په غونډه کې کوښښ وکړئ چې د سولې لپاره لاره پیدا کړئ او زموږ وظیفه د جنګ ختمول دي.

اجراییه رییس ډاکټر عبدالله عبدالله وویل، خوښ یم چې د دولت پلاوی دوحې ته له تلو مخکې دلته غونډه کوي او دوی به د افغانانو استازیتوب وکړي هغه زیاته کړه، په دې هیله چې ستاسو هڅې د مخامخ مذاکراتو زمینه برابره کړي نوموړي وویل، په دغه پلاوي کې د بېلابېلو اقشارو استازي حضور لري او ټول د پایداره او باعزته سولې د تامین لپاره د افغانستان د دولت او ملت په استازیتوب د دوحې کنفرانس کې ګډون کوي.

وروستیو سېلابونو په ۲۰ ولایتونو کې ۱۳۴ کسانو...

خوا د زیاتمنو شویو سروې کوي او له بشپړ خوا هغوی ته بېرنۍ مرستې رسوي، خو د کابل په ګډون د بېلابېلو ولایتونو اوسېدونکي وايي لا هم ورته کافي مرستې نه دي رسېدلې. د کابل دوو اوسېدونکو وايي: «نوم مې ببرک دی، ټوله شپه موږ د سېند پر غاړه تېره کړې، هېڅ چا مرسته نه ده کړې، د ارګ په څو متري کې موږ ته لا مرستې نه دي رسېدلې.» «نوم مې منګل دی، تېره څو ورځو کې له ګېو ستونزو سره مخ یو. د سېند اوبه هم کورونو ته راغلې، تر اوسه مرستې هم نه دي رسېدلې، بې‌وزله خلک دي او تر اوسه یې کنډې هم نه دي ایستلي.» همدارنګه د یو شمېر نورو ولایتونو خلک هم له ورته ستونزې سره ټکوي د کندوز دوه اوسېدونکي امیرګل او بشیر وايي: «وروستیو موږ ته نه کور پرېښی، نه کښت، ګېو ستونزو سره مخ یو، دولت هم توجه نه کوي، چې موږ سره مرسته وکړي او سرېنا راکړي.» زموږ خوا ته اوبه راغلې خلکو ته ډېر زیانونه رسېدلې، ۲۰۲۰ کورونه ویجاړ شوي، خو دولت تر اوسه هېڅ مرسته نه ده کړې «چاروا کو هغو کسانو ته چې د سېلابونو په لارو کې مېشت دي سپارښتنه کړې، چې د خپل خوندیتوب لپاره دې له نږدې حکومتي ادارو او خایي مشرانو سره په تماس کې شي. راپور: ناجیه ساپی

((د فراهیانو ژوند نا امنیو سخت...

ملاتړ کېږي او د جګړې میدان ګرم ساتي «په فراه کې طالبان پر بېلابېلو دلو وېشل کېږي، خینې یې سولې ته ژمن دي، خو یو شمېر یې د جګړو داوم غواړي. خو موږ هم سولې ته ژمن یوو او هم جګړه کوو، خو ټینګار مو پر سوله دی.» د افغانستان په لوېدیځ زون کې نه یوازې فراه، بلکې په بادغیس او غور ولایتونو کې هم د طالبانو د الفتح په نوم پوځي عملیاتو له پیلېدو سره سم، لا ډېرې او پراخې شوې شي.

م.م افغان نظارت خانو کې شکنجه کمه شوې، خو...

تر پایه شته کچه ۳۹ سلنه وه چې تېر ۲۰۱۸ کال کې کموالی مومي. په دغه راپور کې ویل شوي چې د ملي امنیت په ټاسیسلو کې د شکنجې او بدچلندۍ، مخنیوی له ۲۹ سلنې څخه ۱۹ سلنې ته راټیټ شوی. او د پولیسو په نظارت خانو کې له ۴۵ سلنې څخه ۳۱ سلنې ته راټیټ شوی دی. یوناما که څه هم په افغان نظارت خانو کې د شکنجو کمېدل د افغانستان په ملي پلان کې پرمختګ او د قانون پلي کېدل په ګوته کړي، خو له دې سره سره یې اندېښنه ښودلې چې لا هم افغان خوتاکې په نظارت خانو کې له زیاتیدنه بدچلند سره مخ دي. راپور ویلي چې د ۲۰۱۷ کال له جنورۍ څخه بیا د ۲۰۱۸ کال تر پایه د ۲۸ ولایتونو په ۷۷ نظارت خانو کې ۶۱۸ زندانیانو د شکنجې او بد چلندۍ په اړه ملګرو ملتونو ته شکایت کړی دی. په دغه راپور کې د زندانیانو وهل ټکول، د شکنجو له لارې اعتراف، خراب ژوندکونه، د رڼا نشوالی او د کوټې غږو او منافع وکیل ته کم لاس رسی هغه څه بلل شوي چې یوناما ورباندې اندېښنه ښودلې. د دغه راپور د خپرولو تصمیم: «په داسې حال کې چې په کندهار کې د ملي پولیسو په توقیف خای کې د شکنجې د وسیله ډولونو، لکه بریښنایي کولو، برقي شاکونو، له تنفسي آلې څخه د راښکلو او د کوټې له چت څخه د راځوړندولو په ګډون ۷۷ سلنه د اندېښنې وړ شکنجو ادعاوې شوي دي.» په دغه راپور کې د ملګرو ملتونو د بشري حقونو د عالي کمېشنرۍ مېشل باشلیټ له قوله ویل شوي: «یو کال وړاندې په همدې ورځ د افغانستان حکومت د شکنجې د مخنیوي په اړه شکنجې ضد کنوانسیون د اختیاري پروټوکول د پلي کولو ژمنه وکړه» نوموړې له افغان حکومته غوښتي چې په زندانونو کې د شکنجو د مخنیوي لپاره ډېر ژر یو ملي میکانیزم رامنځته کړي. په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د دفتر مشر تدامیچي یاماموتو هم ویلي چې د دې ټولو کړنو د له منځه وړلو لپاره لا هم اوږده لاره پرته ده.

بهرني لنډ خبرونه

د ایران د بهرنیو چارو وزیر دمشق ته تللی

د ایران د بهرنیو چارو وزیر په فراقستان کې د سورېې د سولې د خبرو د نوي پړاو له پیلېدو مخکې ورمه ورځ دمشق ته تللی و. د محمد جواد ظریف او ولسمشر بشار الاسد ترمنځ د سولې د خبرو د هغه نوي پړاو په اړه چې راتلونکې اوونۍ په استانه کې جوړېږي او د تهران او دمشق ترمنځ د پرله‌پسې همکارۍ، د دوام او ارزښت په اړه، خبرې وشوې. د سورېې د سولې په اړه د استانې خبرې د ایران او روسیې چې د بشار الاسد ملاتړ کوي او ترکیه، چې د یاغیانو ملاتړ کوي له‌خوا پر مخ بیول کېږي.

په روسیه کې د ناروې وګړی په بند محکوم شو

د روسیې محکمې د ناروې وګړی په ۱۴ کاله بند محکوم کړ. ناروېژی، فورد برګ په بېدلسې زندان کې وخت تېروي چې ټینګه امنیتي څارنه یې کېږي. فورد برګ د ۶۳ کلونو دی او د روسیې او ناروې د سرحدي څارونکي په توګه یې دنده ترسره کړې وه. هغه د روسیې د امنیت فدرالي اداري په ۲۰۱۷ میلادي کال کې ونیو. پر فورد برګ تور لګېدلی و، چې د روسیې اټومي اونتلونو په اړه یې د پټو معلوماتو ترلاسه کولو هڅه کوله.

((د نوتردام کلیسا به بیا ورغېږي))

د پارس د نوتردام د تاریخي کلیسا د بیارغونې لپاره د سلګونه میلیونه ایرو د مرستې ژمنې شوې. د دوشنبې په شپه د ستړې اور لګېدنې له کبله د پارس د ښار په منځ کې د دې تاریخي ودانۍ یوه برخه ویجاړه شوه. د اور لمبو د دې ۸۵۰ کلنې کلیسا چې د نړۍ له فرهنګي میراثونو ګڼل کېږي، چت وسوځاوه او د کلیسا یو مهم خلی یې وړاوه. د اور وژنې کارکوونکي له ۱۵ ساعتونو وروسته د اور په کابو کولو وتوانېدل.

د ټرمپ په هکله د پلټنو لپاره د امریکایي رسنیو معتبره جایزې

د امریکا د ولسمشر دونالډ ټرمپ په هکله د خپلو تحقیقاتو له امله د نیویارک ټایمز او وال سټریټ ژورنال ورځپاڼو د «پولیټزر» په نامه جایزه ګټلې او په دې توګه د دوی کار ستایل شوی دی. د یادو دواړو رسنیو له لوري په دغو تحقیقاتي رپوټونو کې د ولسمشر ټرمپ د کورنۍ د مالي چارو او همدا راز په ۲۰۱۶م کال کې د امریکا د ولسمشرۍ انتخاباتو په درشل کې دوو مېرمنو ته د چوپ پاتې کېدو لپاره د پیسو د ورکړې موضوعات شامل دي.

د بشري حقونو اروپایي محکمې ترکیه جریمه کړې

د بشري حقونو لپاره د اروپا محکمې، د اساسي قانون د محکمې د یوه پخواني قاضي د زنداني کولو او د تاوان د جبران په خاطر ترکیه نس زره یورو جریمه کړې ده. په شتراسبورګ کې د اروپا د محکمې د پلټنو پر اساس چې د سې شنبې په ورځ یې پایلې خپرې شوې، پخوانی قاضي الپ ارسلان آلتان له حقوقي دلایلو پرته زندان ته اچول شوی دی. نوموړی په انقره کې د اساسي قانون د محکمې مرستیال و.

د ۲۰۲۲ کال لپاره د فوټبال د نړیوال جام مهالوېش اعلام شو

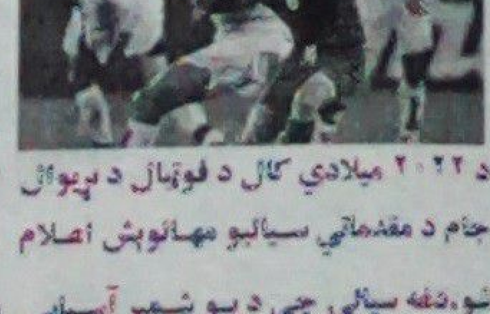

د ۲۰۲۲ میلادي کال د فوټبال د نړیوال جام د مقدماتي سیالیو مهالوېش اعلام شو. دغه سیالۍ چې د یو شمېر آسیایي هیوادونو ترمنځ د راتلونکې جون میاشتې په ۶مه کېږي پرون یې د مالیزیا په کوالالمپور ښار کې مهالوېش اعلام شو. د دغه سیالیو په لومړۍ لوبه کې بروني له مغلستان لوبډلې په دوحه لوبه کې ماکائیو له سریلانکا سره او په دریمه لوبه کې لائوس له بنګله‌دېش لوبډلې سره مخامخ کېږي. همدا شان به مالیزیا له تیمور شرقي کامبوج له پاکستان او ګوام له بوتان سره لوبه وکړي.

له بهرنیو منابعو څخه

Farid Ahmad Farhang, Head of Govt. Dailies

Editor-in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz

0700078578

د ورځپاڼې د وېش څانګه

۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷ _ ۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳

چاپځای: د آزادۍ مطبعه

د ورځپاڼو وېب سایټ www.dailies.gov.af

کتونکې ډله

- شاولي قرار
- سیدیوسف شریفي
- رفیع الله رووفي
- محمدیونس ماهر
- میر محمدی عزیزي
- حبیب الرحمن ابراهیمي
- همت الله امین زی

د دولتي ورځپاڼو رییس فریداحمد فرهنګ ۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰

مسوول مشر احمدزلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰

مسوول سکرتر میرمحمد نظري ۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵

ډیزاین احمدشاه سحی ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک: hewad1948@gmail.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library